**********MIXED ADC 606
859 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

PERIODICALS
May 04, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖS - MAY 04, 2004

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 05-03-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 86
Kaina 75 c.

Šiame numeryje:

Laiškų ir komentarų centre — Lietuvių fondo ir JAV LB tema.
2 psl.

Artimui padedama ir „koldūnais", ir saldainiais. Durys tarp užsienio lietuvių ir tėvynės. Vašingtone minima ES plėtra.
3 psl.

Renginių kalendorius. Daržai ir darželiai.
4 psl.

„Draugo lietuviukai".
5 psl.

Sublizgėjęs Pažaislio barokas. A. Kezio fotografijos paroda. Panevėžys Amerikoje.
8 psl.

Sportas

* **Savaitgalį Vilniuje vykusiame Lietuvos tradicinio** karatė čempionate sėkmingiausiai pasirodė Vilniaus tradicinio karate klubas „Lūšis", surinkęs 67 taškus. Antras liko Vilniaus sporto klubas „Karate", pelnęs 34 taškus, o trečiojoje vietoje liko Vilniaus tradicinio karate klubas „Rytai" — 20 taškų. Asmeninėje įskaitoje tarp suaugusiųjų kata rungtyje nugalėjo Marius Kliauza.

* **Savaitgalį Kauno sporto halėje įvykusiose tradicinėse** 39-osiose tarptautinėse sportinių šokių varžybose „Gintarinė pora 2004" triumfavo geriausi Lietuvos duetai. Klasikinių šokių programoje nugalėjo Kauno „Sūkurio" klubo šokėjai Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė, aplenkę savo nuolatinius konkurentus italus Paolo Bosco ir Silvia Piton. Trečioji vieta atiteko kitai „Sūkurio" porai — Donatui Vėželiui ir Linai Chatkevičiūtei.

* **Lietuvos lygos moterų rankinio čempionato finalo** antrosiose rungtynėse sekmadienį Vilniaus „Eglė-Šviesa" įveikė nugalėtojos titulą ginančią Vilniaus „Eastcon AG-VIKO" komandą ir žaidime iki trijų pergalių pirmauja 2-0.

Naujausios žinios

* **JAV sveikina Lietuvą — demokratišką partnerę** padidėjusioje Europos sąjungoje.

* **Premjeras dalį atlyginimo skyrė inkstų persodinimo** operacijos laukiančiai moteriai.

* **Laikinasis prezidentas domisi, kodėl stringa** pasirengimas įsisavinti Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšas.

Pataisos, užkertančios kelią R. Paksui grįžti į Prezidentūrą, bus svarstomos

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas (TTK) pirmadienį nusprendė, jog Prezidento rinkimų pataisos, draudžiančios per apkaltą nušalintam asmeniui kandidatuoti į valstybės vadovus, neprieštarauja Konstitucijai ir gali būti teikiamos Seimui svarstyti.

Už tokį sprendimą balsavo 6 komiteto nariai, tarp jų keturi valdančiosios Socialdemokratinės koalicijos frakcijos atstovai. Keturi komiteto nariai balsavo prieš, vienas susilaikė.

Užkirsti kelią per apkaltą nuo prezidento pareigų balandį nušalintam Rolandui Paksui dalyvauti rinkimuose socialdemokratus paragino jų vadovas, premjeras Algirdas Brazauskas.

TTK pirmininkas socialdemokratas Aloyzas Sakalas taip pat siūlys Seimui kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT), ar minėtos pataisos neprieštarauja Konstitucijai, jeigu jos būtų priimtos.

Tokiu atveju pataisų galiojimas būtų sustabdytas iki KT sprendimo paskelbimo.

„KT turėtų tarti galutinį žodį tam, jog niekam neliktų abejonių ir nekiltų aistrų", pažymėjo A. Sakalas.

Komiteto posėdyje dalyvavusios Teisės universiteto Konstitucinės teisės katedros vedėja profesorė Toma Birmontienė pritarė ketinimams kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Jos nuomone, dėl „konstitucinio reguliavimo spragos" Lietuvoje susidarė „nauja politinė situacija", kuri verčia priimti teisinius sprendimus.

T. Birmontienė pažymėjo, jog KT turėtų išaiškinti ir jo paties vartotų sąvokų „konstitucinė atsakomybė" ir „konstitucinė bausmė" prasmę.

Prieš komiteto sprendimą balsavusio liberalcentristo Raimondo Šukio nuomone, Konstitucija aiškiai nustato apribojimus kandidatams į prezidentus ir jų negalima plėsti įstatymu, nepaisant apkaltos rezultatų.

„Konstitucinė atsakomybė R. Paksui jau yra pritaikyta. Dabar tauta spręs, ar Seimas, kaip tautos atstovybė, pasielgė teisingai nušalindama jį nuo pareigų", žurnalistams sakė R. Paksą palaikančios liberaldemokratų partijos narys R. Šukys.

Apklausoje pirmauja V. Adamkus ir R. Paksas

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Artėjančių pirmalaikių prezidento rinkimų pirmūnai — kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus ir nuo valstybės vadovo pareigų nušalintas Rolandas Paksas.

Tai rodo interneto svetainės „Delfi" užsakymu viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovės „Spinter tyrimai" atliktos apklausos duomenys.

Pagal tyrimą, už V. Adamkų ketina balsuoti 25 proc., už Konstituciją ir priesaiką pažeidusį R. Paksą — 22 proc. rinkėjų.

Trečioje vietoje yra Darbo partijos ir konservatorių remiamas buvęs vyriausiasis eurodererybininkas Petras Auštrevičius. Jam patikėti valstybės vairą apsisprendę 7 procentai apklaustųjų.

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis siūlo pertvarkyti Valstybės gynimo tarybą. Pasikeitus politinėms sąlygoms, Lietuvai tapus Europos Sąjungos ir NATO nare, ministro nuomone, Valstybės gynimo taryboje turėtų būti tariamasi ne vien tik gynybos klausimais, joje turėtų posėdžiauti ir užsienio reikalų ministras, kitų strategijų ministerijų atstovai. Šį savo pasiūlymą A. Valionis pateikė pirmadienį vykusiame Valstybės gynimo tarybos posėdyje, kurį sukvietė laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas. Nuotr. (iš kairės): premjeras A. Brazauskas, krašto apsaugos ministras L. Linkevičius, užsienio reikalų ministras A. Valionis, laikinasis prezidentas A. Paulauskas.

Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

Pasveikintas pirmasis „eurokūdikis"

Vilnius, gegužės 1 d. (BNS) — Vilniuje gimęs pirmasis „eurokūdikis" gavo ne tik užsienio reikalų ministro Antano Valionio premiją, bet ir „Parex banko" skirtą „laimingos vaikystės stipendiją".

Naujoji sąjunga pranešė, jog pirmasis Lietuvos europietis gimė Vilniaus miesto universitetinėje ligoninėje pirmąją minutę po vidurnakčio.

A. Valionis pirmajam „eurokūdikiui" iš asmeninių lėšų jau skyrė 1,000 litų.

Pirmam Lietuvos europiečiui „Parex bankas" ketina mokėti „laimingos vaikystės stipendiją" — po 500 litų kiekvieną mėnesį iki pirmosios vaiko gimtadienio šventės.

Pirmasis „eurokūdikis" pasaulį išvydo Vilniaus miesto universitetinėje ligoninėje gegužės 1-ąją, minutę po vidurnakčio.

Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

R. Paksas regi naujas kovos su „korumpuotu klanu" vizijas

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą ir priesaikos sulaužymą iš prezidento posto pašalintas Rolandas Paksas pareiškė pirmalaikiuose prezidento rinkimuose pateiksiąs atnaujintą programą, kurios anksčiau esą jam neleido vykdyti „korumpuotas klanas".

„Tvirtai pareiškiu, kad ketinu dalyvauti prezidento rinkimuose, vedamas ne „keršto", o siekio įgyvendinti programą, kuriai pritarė dauguma rinkėjų ir kurios neleido vykdyti korumpuotas klanas, paniekinęs žmonių valią", rašoma pirmadienį išplatintame R. Pakso pareiškime, kurį stebėtojai vertina kaip rinkimų kampanijos pradžią.

Pretendentu į kandidatus pirmalaikiuose valstybės vadovo rinkimuose užregistruotam R. Paksui praėjusią savaitę prokurorai pateikė įtarimus padarius kriminalinį nusikaltimą — sąmoningai atskleidus valstybės paslaptį. R. Paksas liudytoju apklaustas keliuose ikiteisminiuose tyrimuose, tačiau prokurorai neatmeta galimybės, kad buvusio prezidento teisinė padėtis kai kuriose bylose gali keistis iš liudytojo į įtariamojo.

R. Paksas pareiškime teigia, jog klaidinančias prielaidas apie jį skleidžia politikai, „kurių moralumu Lietuvos žmonės galėjo įsitikinti ne tik per Lietuvos Respublikos prezidento apkaltą, bet ir per visą 14 metų Lietuvos 'prichvatizavimo' istoriją".

„Tie, kurie pabrėžia 'kerštą' ir 'moralumą' kažkodėl nutyli svarbiausia — tai, kad žmonės, balsuodami už prezidentą, kartu balsuoja ir už jo programą, su kuria rinkėjai sieja savo viltis ir lūkesčius", rašo R. Paksas.

Jo teigimu, į rinkimus jis einąs „su atnaujinta komanda ir atnaujinta programa, kurioje atsižvelgta į įgytą labai vertingą politinę patirtį, į besikeičiančią situaciją ir prezidento, kaip valstybės vadovo konstitucinę atsakomybę, Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, kai valstybės užsienio politika nebeatskiriama nuo vidaus politikos".

Susikompromitavęs buvęs prezidentas teigia, jog „auganti socialinė neteisybė, valdžios atotrūkis nuo tautos, baimė, persekiojimai, politizuota, dvigubų standartų teisėsauga — visa tai rodo, jog Lietuvai būtinos permainos" ir įspėja, jog „Lietuvai būtina atsinaujinti, neleisti įsitvirtinti antidemokratiniam, policiniam režimui, griaunančiam valstybę ir žmonių pasitikėjimą valdžia".

Parlamentaras sukėlė įtarimų dėl savo blaivumo

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — „Mažeikių naftos" privatizavimo istoriją tiriančiai laikinajai Seimo komisijai pirmadienį liudijęs buvęs finansų ministras parlamentaras Jonas Lionginas sukėlė komisijos nariams įtarimų dėl savo blaivumo.

„Jo kalbėjimo maniera ir išvaizda kėlė nusistebėjimą. Kilo įtarimų, jog jis gali būti išgėręs" sakė komisijos posėdyje dalyvavęs konservatorius Andrius Kubilius.

Įtarimų dėl J. Liongino elgesio kilo ir daugiau komisijos narių, tačiau jos pirmininkas Valentinas Greičiūnas teigė nieko įtartino nepastebėjęs.

Komisijos posėdyje J. Lionginas atmetė kaltinimus, jog premjero Rolando Pakso vyriausybė 1999 m. pablogino sutarties su amerikiečių bendrove „Williams International" sąlygas, ką komisijai teigė buvęs premjeras Gediminas Vagnorius.

„Aš manau, jog esu vienas iš tų žmonių, kurie padėjo išgelbėti valstybės finansus", teigė J. Lionginas.

Remdamasis pokalbiais su Europos plėtros ir rekonstrukcijos banko atstovais, J. Lionginas pareiškė, jog sutartis su amerikiečių bendrove buvo „korupcinė". Į A. Kubiliaus pastabas J. Lionginas sureagavo, primindamas konservatoriui, jog šis tėra „fizikas, o ne finansininkas".

Prieš posėdį J. Lionginas dalyvavo Seime surengtose naujai paskirtojo finansų ministro A. Butkevičiaus išleistuvių vaišėse.

Lietuviai save pirmiausia priskiria savo kaimui

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Tik kas trečias Lietuvos gyventojas (28.3 proc.) pirmiausia save priskiria Lietuvai, o pusė gyventojų (50 proc.) pirmiausia save priskirtų miestui ar kaimui, kuriame gyvena.

Europai ir pasauliui apskritai lietuviai retai linkę save priskirti, rodo apklausa, kurią atliko rinkos analizės ir tyrimų grupė RAIT naujienų svetainės „Omni laikas" užsakymu.

Per apklausą apklaustieji, be kita ko, buvo prašomi nurodyti, kam save priskirtų.

Pusė (50 proc.) apklausoje dalyvavusių Lietuvos gyventojų save pirmiausia priskirtų miestui ar kaimui, kuriame gyvena.

Kas trečias (28.3 proc.) apklausos dalyvis save pirmiausia priskirtų Lietuvai, regionui — 6.7 proc., pasauliui – 4.7 proc., Europai – 3.7 proc., Baltijos valstybėms — 2.5 proc., Rytų Europai — 1 proc. ir 3 procentai apklaustųjų neatsakė į šį klausimą.

Vyresni save labiau sieja su vietove, kur gyvena, jaunesni — su pasauliu.

Kaimo žmonės labiau save sieja su gyvenama vietove, miestiečiai — su Lietuva ir pasauliu.

R. Lopata: integracija į ES padėjo sukurti demokratinę valstybę

Vilnius, gegužės 1 d. (BNS) — Integracija į Europos Sąjungą (ES) padėjo Lietuvai sukurti demokratinę valstybę ir vaduotis iš Rytų įtakos.

Tai šeštadienį Seime surengtame iškilmingame posėdyje Lietuvos įstojimui į ES paminėti sakė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata.

„Iš Vakarų ėję signalai buvo vienareikšmiški — valstybės ir tautos saugumą užtikrins ne mėginimai atkurti uždarą tautinę valstybę, bet bandymai surasti jai vietą 'Europos harmonijoje' ", sakė R. Lopata.

Pasak jo, Lietuvos integracijos į Vakarų struktūras padėjo suvokti, jog savarankiškos valstybės statyba „negalima be demokratinės visuomenės, be laisvos konkurencijos, be teisės viešpatavimo, be pagarbos žmogaus teisėms".

Tai, jo teigimu, padėjo Lietuvai savo užsienio politikos strategijoje rasti formulę „ir NATO, ir Europos Sąjunga".

„Tai buvo geopolitinė formulė. Ne receptas, kaip iškepti omletą iš dviejų kiaušinių. Tai turėjo tapti tikru išėjimu iš Rytų įtakos sferos", sakė R. Lopata.

„Ateiname į Europos sąjungą kaip itin pavargusi, pagal daugelį rodiklių menkai išsivysčiusi valstybė. Būtent todėl privalome turėti drąsos pasakyti — peržengimas per Europos sąjungos slenkstį yra mūsų didžioji, galbūt, paskutinė, galimybė".

R. Lopatos nuomone, šios galimybės įgyvendinimas priklausys nuo to, ar Lietuva taps „valstybe, turinčia aiškią politinę valią", suvokiančia, kas yra „tautinė ir valstybinė savigarba, kas yra atsakomybė tarptautinei bendrijai".

Šiauliuose vėl sumuštas NATO karys

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Šiauliuose vėl sumuštas NATO karys — sekmadienio naktį chuliganai sumušė ir apvogė 34 metų Danijos pilietį.

Policijos pareigūnams pavyko sulaikyti vieną įtariamąjį.

Tai jau penktasis atvejis Šiauliuose, kada nukenčia NATO kariai.

Danijos oro pajėgų mechanikas ugniagesys buvo užpultas 1 val. 30 min. ryto Sodo gatvėje. Šiaulių policijos duomenimis, nukentėjusysis buvo neblaivus.

Užpuolikai iš užsieniečio pavogė mobiliojo ryšio telefoną, skaitmeninį fotoaparatą „Canon", piniginę su 500 litais, akinius nuo saulės, įvairius asmens dokumentus.

Danijos pilietis buvo nuvežtas į ligoninę, kur jam medikai konstatavo galvos smegenų sukrėtimą. Kaip policijai aiškino nukentėjusysis, jis kavinėje susipažino su lietuviu. Šis NATO karį pakvietė pasisvečiuoti į namus. Tačiau čia vyriškių laukė netikėtumas — žmona svečių į namus neįsileido. Tada danas ir lietuvis nusprendė eiti į parduotuvę. Kas buvo toliau, NATO karys teigia neprisimenąs.

Lietuvos įstojimo į Europos sąjungą proga Europos geografiniame centre atidengta skulptūra ir pirmąkart Europos centras oficialiai pristatytas lankytojams.

Tomo Černiševo (ELTA) nuotr.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Prieš priimdami naujus LF įstatus, pagalvokime

Prieš Velykas Lietuvių fondo nariai gavo kvietimą į fondo metinį suvažiavimą. Prie kvietimo buvo pridėtas visiškai naujų, Fondą iš pagrindų perorganizuojančių įstatų projektas ir tiems įstatams suvažiavime priimti skirta rezoliucija.

Nariams, kurie siūlomą įstatų projektą pasirūpino perskaityti, jis sukėlė nemažai nerimo. Siūlomas projektas „sumeistrautas" pagal tipišką amerikietišką tokių įstatų kurpalį, bet kas atidžiau jį skaitys, jame ras nemažai neaiškumų, netikslumų, praleidimų ir klaidų. Todėl įstatų, kokie yra pasiūlyti, Fondo nariai neturėtų priimti.

Daug kas siūlyme neaišku

Įstatai turėtų būti taip parašyti, kad vėliau nereikėtų jų aiškinti ir **interpretuoti.** Siūlomas įstatų projektas kelia eilę klausimų. Pavyzdžiui:

• Article III, Section 9 QUORUM, sakoma: „Members holding at least one–tenth (1/10) of the total registered votes entitled to be cast on a matter..." Pažodžiui skaitant, galima suprasti, kad kvorumą sudaro nariai, kurie turi („holding") bent dešimtadalį visų registruotų balsų. Kiek tokių narių gali būti?

Nors pridėtas lietuviškas tekstas „nieko nereiškia", lietuviškai rašoma, kad kvorumą sudaro vienas dešimtadalis (1/10) visų registruotų balsų, kas maždaug atitiktų tai, kas toliau tam pačiam skirsnely rašoma angliškai: „...one–tenth of total registered votes, either in person or by proxy". Tačiau, ar visų „registruotų balsų" (žr. Membership Records), ar susirinkime ar suvažiavime užsiregistravusių, ar užregistruotų? Žodis „kvorumas" žodyne angliškai apibrėžiamas „the number of members required to be present for business to be legally transacted". Užsiregistravimas suvažiavime dar nereiškia, kad suvažiavimo posėdy yra nutarimams daryti reikalingas kvorumas.

Viską šitą galima aiškiau ir paprasčiau parašyti.

• Sakoma, „If a quorum is present, the affirmative vote of a majority of votes present and voted, either in person or by proxy, shall be the act of the members, unless the vote of a greater number of voting is required by law, the Articles of these Bylaws." Čia jau vien kalbą reikėtų ištaisyti: arba „greater number voting", arba „greater number of votes", kas yra du skirtingi dalykai. Tokiems reikalavimams statutuose nusakyti yra nusistovėjus ir priimta terminologija. Rato išrasti čia nereikia, tereikia pasižiūrėti.

Ką reiškia „majority of the votes present and voted"? Paprastai statutuose sakoma, jei yra kvorumas, „majority of the votes cast". „[A]nd" vadinasi, kad **abu** reikalavimai taikomi kartu. Tad kas atsitinka, jei „majority of the votes" yra „present", bet ne „voted"? Kiekvienas dalyvaujantis narys turi teisę nuo balsavimo susilaikyti (t.y., būti „present", bet nebalsuoti). Susilaikymas nuo balsavimo, nutarimo priėmimui ar atmetimui neturi jokios reikšmės.

• Niekur nesakoma, kas atsitinka balsams, kai nebėra, kas nario teises gali toliau perduoti. Įstatai tik nurodo, kas atsitinka, kai narys „išstoja".

• Keistai skamba ir likvidavimo skirsnis. Paprastai į nepelno siekiančių, labdaringų, mokslo ir pan. organizacijų (veikiančių pagal IRS 501(c)(3) potvarkius) įstatus įrašoma, jog, organizaciją likvidavus, organizacijos turtas skiriamas to paties pobūdžio tikslams. Aišku, federaliniai ir, tikriausiai, valstijos įstatymai tokį turto „išdalinimą" tvarko ir saugoja, tačiau būtų pravartu tai ir į įstatus įrašyti. Ypač, kad, fondo likvidavimo atveju, ir tas „pobūdis" valdžios atstovų gali būti įvairiai suprantamas ir tai gali sukelti nesusipratimų.

• Niekur nenurodyta, kaip ir kada į visus organus turi ar gali būti siūlomi kandidatai ir kas gali juos siūlyti. Tokio pagrindinio praleidimo įstatuose neturėtų būti. Demokratiškais pagrindais besitvarkančiose organizacijose, pagrindinės narių teisės yra, pirma, teisė kandidatuoti ir, antra, teisė būti išrinktu į organizacijai vadovaujančius organus. Todėl tos teisės įstatuose turėtų būti nurodytos.

• Neparašyta, kokios yra fondo susirinkimų tvarkos taisyklės. Toks nurodymas įstatuose yra būtinas. Aišku, kai statutas parašytas angliškai, o organizacija bent kol kas tvarkosi lietuviškai, lygiagrečias parlamentarines taisykles pritaikyti nelengva, bet tam tikrų visuotinai priimtų susirinkimų tvarkos principų (pvz., mažumos teisių apsaugojimo) laikytis vis tik būtų privalu. Net ir implikacijos ar interpretacijos keliu įstatai legaliai negali jų atmesti.

Pavyzdžiui, Amerikoj beveik be išimties naudojamos susirinkimų tvarkos taisyklės (Robert's Rules of Order) numato eilę atvejų, kada reikalaujama kvalifikuotos daugumos balsų. Ar siūlomi LF įstatai tokius reikalavimus paneigia ir, viskas, kas „kitaip nenusakyta", yra sprendžiama paprasta balsų dauguma? Ką reiškia, kai sakoma „required... by law"? Šiame krašte nusistovėjus parlamentinė tvarka nėra „by law", bet jos nurodymai pakartotinai yra teismų sprendimais pripažinti. Į įstatus turėtų būti įrašyta, kokios bus fondo „governing procedural rules, unless otherwise modified by these Bylaws" ir t.t. Be tokios tvarkos demokratiškas organizacijos vidaus susitvarkymo procesas yra neįmanomas.

• Siūlomam projekte yra ir daugiau nelabai aiškių dalykų, kurie būtų pravartu nariams persvarstyti. Pavyzdžiui, klausimų kelia visų tų „igaliojimų" ir „perigaliojimų" tikslingumas ir pagal juos balsavimas. Kadangi iš anksto neįmanoma žinoti, kiek balsų suvažiavime bus, kas, pvz., atsitinka, jei dalyvaujantis narys turi susirinkęs daugiau, nei penkis nuošimčius balsų „entitled to be cast at any meeting"? Tai kieno balsai tada negalioja? Ar tada suvažiavime viskas sustoja ir tas, gausiai balsų turintis, ieško, kam normą viršijančius balsus galėtų perigalioti ? Aišku, tada ji įgaliojusio ir suvažiavime nedalyvaujančios nario balsais naudojasi tas, kuriam įgaliojantis savo balso neskyrė.

• Po visą Ameriką išsimėtę nariai, kurie iš tikro negali suvažiavimuose dalyvauti, vis tik turėtų turėti teisę ir galimybę kai kuriuos sprendimus daryti (pvz., tarybą rinkti) tiesiogiai, ne per įgaliojimus. Būtų demokratiška ir tinkama, kad dėl tokio įstatų potvarkio tiesiogiai, t.y., referendumo būdu, galėtų pasisakyti visi nariai. Dabar gi, esamas susitvarkymas tęsiamas valia tų, kurie susirenka daugumą balsų, t.y. tų, kuriems jis parankus ar kaip nors naudingas.

Čia neįmanoma suminėti visko, ką, prieš įstatus priimant, reikėtų pataisyti, papildyti ir kur būtų svarbu kalbą pagerinti. Nors tai tariamai „advokatiškai" skamba, dabar, pvz., neberašoma „altered, amended or repealed", nes „amended" apima visus įstatų keitimo aspektus. Apie ką kalbama, kada „Article III, Section 5" sakoma: „...transfer such member's rights..." Kas yra „such member"? Ar „atsistatydinę nariai", apie kuriuos kalbama prieš tai, „Section 4", ar tie „mirę nariai" aptariami „Section 5", ar gyvi, bet norintys savo teises kitam perleisti? Ir t.t., ir t.t.

Nariams išsiuntinėtame pranešime rašoma, kad „oficialūs Lietuvių fondo įstatai yra tik anglų kalba", o lietuviškai parašyti įstatai yra „įstatų laisvas vertimas... bendrai informacijai lietuviškai kalbantiems ir negali būti oficialiai naudojamas". Gaila. Kada devyniasdešimt devyni nuošimčiai Fondo narių kalba lietuviškai, tikrai būtų reikalinga ir įmanoma parengti atitinkamą oficialų įstatų vertimą ir lietuvių kalba.

Svarbiausia, keičiamas LF pobūdis

Šalia įstatų projekto teksto ir jų redakcijos keliamų klausimų, jame yra siūloma ir svarbesnių pakeitimų, į kuriuos, prieš įstatus priimant, tiek fondo vadovybė, tiek ypač jo nariai turėtų atkreipti dėmesį.

Siūlomi įstatai esminiai ir radikaliai keičia Fondo pobūdį, iš fondo santvarkos ištisai išbraukiant Lietuvių Bendruomenę. Kodėl taip siūloma, praėjusiais metais spaudoj buvo nemažai rašyta, tačiau — ne tik mano vieno nuomone — tai niekad nebuvo tinkamai ir įtikinamai išaiškinta. Fondo įstatus rašę advokatai turėtų citatom ir tokias organizacijas tvarkančių įstatymų paragrafų nuorodom, o ne tik „mūsų advokatai sako" pasiaiškinimais, savo teigimus ir siūlymus paremti. Federaliniai „Not for Profit" įstatymai, kurie tvarko 501(c)(3) korporacijas, visai nesaisto tokių korporacijų vidinio susitvarkymo, tad teigti, kad tokie įstatymai kaip nors pradėjo reikalauti keisti fondo įstatus yra mažų mažiausiai nesąžininga. Beveik be išimties, išskyrus kai kurias atsiskaitymo ir raportavimo detales, valstijų nuostatai seka federalinius įstatymus.

Žvelgiant atgal, nėra jokios abejonės, kad, visuomeniniais pagrindais įkurtas ir keturiasdešimtį metų tokiais pagrindais sėkmingai veikęs, fondas sulaukė daug didesnio išeivijos lietuvių visuomenės — bendruomenės, mažąja raide — pasitikėjimo ir pritarimo, nei jei fondas savo darbą būtų pradėjęs taip, kaip surašyta dabar siūlomuose įstatuose. Tie, kurie tapo fondo nariais, kurie pajėgė daug — ar ir mažai — aukoti ir kurie fondui paliko savo santaupas, sąmoningai ar nesąmoningai jautė, kad tai buvo visų remiamas ir kartu statomas Amerikos lietuvių visuomenės kūrinys, o ne, nors ir labai gerus darbus atliekanti ir gerai tvarkoma, bet privačiai įkurta ir narių išrinktų „direktorių" valdoma fundacija.

Lietuvių Bendruomenė fondui užtikrino visuomenės pasitikėjimą ir būtiną užnugarį, tad jos įnašas Lietuvių fondui buvo daug reikšmingesnis, didesnis ir svarbesnis, nei kad rodo visose apyskaitose įrašyti ir dažnai cituojami skaičiai. Todėl siūlomas radikalus fondo pobūdžio keitimas yra didelis akibrokštas visiem, kurie per daugelį metų ne tokį, koks dabar siūlomas, fondą rėmė ir juo pasitikėjo. Žinoma, daugelio jų jau nebėra mūsų tarpe ir jie negali šiuo klausimu savo žodžio tarti, bet mes, dar čia esą, turėtume tokius jų jausmus ir įsitikinimus pagerbti ir į juos atsižvelgti. **Jų palikimas yra ne vien tik dolerių sumom įrašytas.**

Su dabartiniu fondo susitvarkymu iš esmės jokių problemų nebuvo ir jokių nesusipratimų nekilo. Nevykę ir nereikalingos kai kurių buvusių LB Krašto valdybos žmonių pastangos Lietuvių fondą „perimti" buvo tik tuščios kalbos. Tokiom pastangom niekas nepritarė, niekas į jas nekreipė dėmesio ir jos negalėjo būti sėkmingos. Fondo vadovybe išeivijos lietuviai visuotinai pasitikėjo ir nieko keisti nenorėjo.

Tačiau kažkas pasikeitė. Nors pagal esamus įstatus Lietuvių Bendruomenės dalyvavimas fonde niekam netrukdė ir niekam neužkliuvo, toks dviejų organizacijų laisvas junginys kažkodėl staiga susidūrė su lig šiol negirdėta, neva teisine, bet niekur neįrodyta ir niekur viešai ir įtikinamai nenurodyta, kazuistika. Keturiasdešimtį metų buvęs visapusiškai naudingas, sklandus ir sėkmingai veikęs susitvarkymas pasidarė „nesuderinamas". Vis dėlto sąžiningi žmonės turėtų pripažinti, jog toks susitvarkymas buvo vienintelis galimas pagrindas tokiam fondui atsirasti ir klestėti. Fondo vadovai ir nariai turėtų rimtai pagalvoti, ar siūlomus pakeitimus, kelių žmonių susirinktais ir valdomais balsais priėmus, taip bus ir toliau?

Klausimų kelia projekto svarstymas ir priėmimas

Tiesa, prieš metus, fondo inkorporavimo dokumentą keičiant, spaudoj buvo nurodyti keli pagrįsti procedūriniai ir narių privalumus liečiantys įstatų netikslumai. Dėl jų tikrai būtų buvę įmanoma susitarti ir juos nesunku pataisyti, negriaunant fondo įkūrimo principų. Tačiau štai, atsirado visiškai naujas įstatų projektas, ką šio krašto parlamentiniai autoritetai laikytų persiorganizavimu, tarsi naujos organizacijos kūrimu. Būtų buvęs mandagus mostas nariams pateikti ir senus įstatus, kad jie galėtų matyti, kur ir kaip esami bei siūlomi įstatai iš esmės skiriasi. Dabar naują įstatų siūlymą lygiagrečiai su esamais įstatais suvažiavime svarstyti nėra realios galimybės ir nariai yra pastatyti prieš „arba–arba" pasirinkimą.

Amerikoj yra nusistovėjusi tvarka, ne tik kaip įstatus reikia rašyti, bet ir kaip jie turėtų būti svarstomi bei priimami. Ta tvarka nurodo, kad jau veikiančios organizacijos, kokia yra fondas, nariai turi turėti galimybę siūlomus įstatus svarstyti „seriatim" būdu, t.y., kiekvieną paragrafą paeiliui. Norėdama viską teisingai ir atvirai sutvarkyti, tokios tvarkos turėtų laikytis ir fondo vadovybė. Dabar, pagal atsiųstą darbotvarkę ir prie pranešimo apie suvažiavimą pridėtą „nutarimo" tekstą, atrodo, kad įstatai bus pakeisti vien to nutarimo priėmimu. Kokios balsų daugumos reikės, kad nutarimas būtų priimtas? Ar esami įstatai, jų pakeitimui nereikalauja kvalifikuotos balsų daugumos? Dviejų trečdalių balsų daugumos ir, jei esami įstatai to nenumato, daug griežtesnės procedūros tikrai reikalauja Amerikos parlamentarinė tvarka. Žodžiu, suvažiavime nusimato niekam nenaudinga maišatis.

Išvada: šis siūlomas įstatų projektas yra priėmimui neparengtas ir jis buvo labai netinkamai nariams pristatytas. Nariai yra pastatomi prieš maždaug jau įvykusį faktą, nes, visokiais būdais susirinkę daug įgaliojimų, fondo vadovai netrukdomi gali elgtis, kaip jie nori. Vis tik būtų gerai tokio visuomenės supriešinimo ir suerzinimo išvengti ir fondo ir fondo įstatus priimti, tik juos visapusiškai ir nuodugniai apsvarsčius. Tokie svarstymai ir galimi pakeitimai turėtų būti įstatų komisijos surinkti, apsvarstyti, kur tinka, įglausti ir, kur reikia, esamas tekstas atitinkamai pataisytas. Taip daro visos normaliai, demokratiškai ir teisiškai veikiančios organizacijos.

Todėl siūlau, jog gegužės 8 d. suvažiavime būtų paskirta laiko visam siūlomam įstatų projektui pažodžiui, motyvuotai ir ramiai išaiškinti, kad būtų leista nariams pasisakyti, dalykiškai pasiūlyti pakeitimus ir kad galutinis įstatų priėmimas būtų atidėtas 2005 m. suvažiavimui. Tik balsų dauguma — ir tai pagal kokią nors iš rankovės ištrauktą procedūrą — priverstinis įstatų priėmimas vargu ar atneš ką gero.

Galimos ateities perspektyvos

Dauguma mūsų tikriausiai nežinojo, kad dorų, gerbiamų ir nuolat į tas pačias pareigas išrenkamų direktorių dešimtmečiais tvarkyta ir mūsų visų remta, garbinga Amerikos lietuvių fundacija, Lietuvių Romos Katalikų susivienijimas (Lithuanian Catholic Alliance), 2003 m. sausio mėnesį susijungė ir dabar vadinasi „Ladies Pennsylvania Slovak Catholic Union". Niekas neabejoja, jog tos „slovakų leidukės", kurios perėmė susivienijimą yra sąžiningos ir labai uolios tos organizacijos tvarkytojos, ir kad jos tikrai išmokės kiekvieną to susivienijimo nario galiojantį „polisą". Niekas negali užtikrinti, jog, likęs kartu su JAV Lietuvių Bendruomene, Lietuvių fondas kada nors, gilioj senatvėj, neišvengs panašaus likimo, bet toks likimas vis tik labiau gresia privačių direktorių įsisenėjimo teisėm tvarkomoms organizacijoms. Ar galėtų kas nors pasakyti, ką dabar veikia ir nuveikia kadaise labai gajus buvęs ir nemažai visuomenės lėšų surinkęs Nepriklausomybės fondas?

Prieš priimdami naujus įstatus, nariai turėtų gerai pagalvoti.

Arvydas Barzdukas

Prašymas Lietuvių fondui dėl jo naujų įstatų

Balandžio 21–22 d. St. Pete Beach mieste, Floridoje, įvykęs LB Floridos apygardos atstovų metinis susirinkimas svarstybose, šalia eilės įvairių einamųjų reikalų, užsiminė ir ryšius tarp LB ir Lietuvių fondo bei jo siūlomus naujus Lietuvių fondo įstatus. Susirinkę atstovai pritarė tų naujų įstatų reikalingumui, tačiau mano, kad jų priėmimas š.m. gegužės 8 d. Lietuvių fondo narių suvažiavime yra per ankstyvas ir prašo LF vadovybę atidėti balsavimą už šiuos įstatus vėlesniam laikui, leidžiant visuomenei nuodugniau su jais susipažinti ir visus pakeitimus įvertinti.

Susirinkimas ypatingą dėmesį atkreipė ir susirūpino, kad naujuose įstatuose trūksta aiškumo užtikrinti visuomenės suaukoto lietuvybės išlaikymui kapitalo išdalinimą likvidacijos atveju. Atstovai susirinkimo nutarime taip pat pareiškė, kad JAV Lietuvių Bendruomenės 43 metų nuoširdus bendradarbiavimas ir jos dalyvavimas Lietuvių fondo veikloje būtų tęsiamas toliau.

Kęstutis K. Miklas

Kodėl nutylėjo faktus?

„Kodėl keičiami LF įstatai" ilgame straipsnyje („Draugas" ir „Amerikos lietuvis" balandžio 24 d.) dr. A. Razma ir P. Kilius daug parašė, bet vieną svarbų tašką iškreipė, o du nutylėjo. Iškreipimas, tai jų pastaba, skliausteliuose, tai, kad fondo įstatai „...nebūtinai turi būti keičiami LB tarybos pritarimu". Turbūt sąmoningai jie nepridėjo dabar galiojančių LF įstatų, nes ten rašoma: „...(įstatų) pakeitimai įsigalioja JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos paprastos balsų daugumos pritarimu. Pakeitimai įsigalioja be JAV LB Tarybos pritarimo, jei sekantis metinis LF narių suvažiavimas juos priima trijų ketvirtadalių (3/4) suvažiavime registruotų balsų dauguma" (VIII Baigiamieji nuostatai par. #39).

Kodėl dr. Razma nutylėjo, kas parašyta dabartiniuose LF įstatuose apie pelno skirstymo komisiją. „Į LF Pelno skirstymo komisiją (3) tris narius skiria LF taryba ir tris (3) narius paskirti yra kviečiama JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba" (VII. LF Komisijos, par. #35). Naujuose įstatuose LB visai neminima!

Kodėl nutylėta, kas parašyta dabartiniuose įstatuose apie Lietuvių Bendruomenės pareigas, jeigu LF būtų likviduotas? Naujuose įstatuose LB visai neminima!! Kodėl?

Gediminas Damašius
Libertyville, IL

Lietuvių fondas ir JAV Lietuvių Bendruomenė

Niekas iš mūsų nemėgsta tarpusavio ginčų, bet kai kada tyla ir pasidavimas dėl taikos ar ramybės sudaro sąlygas neteisingumui. Jau maždaug 15 metų Lietuvių fondas palaipsniui vykdė atsiskyrimą nuo JAV Lietuvių Bendruomenės, pirma techniniais procedūriniais ėjimais, vėliau keičiant taisykles, inkorporavimo dokumentus, o dabar — per visišką „by-laws" pakeitimą.

Lietuvių fondas buvo įsteigtas prie Bendruomenės, kuri vaidino svarbų, reikšmingą taip pat ir kontrolės vaidmenį. Tokia buvo Lietuvių fondo sutartis su JAV Lietuvių Bendruomene. Šis susitarimas buvo įteisintas Lietuvių fondo įstatuose. Lietuvių Bendruomenė turi bendrą pelno skirstymo komisiją, didesnes nario teises, veto galią įstatų keitimo atveju ir svarbų vaidmenį, likviduojant Lietuvių fondą. Remdamasi šiuo susitarimu, JAV Lietuvių Bendruomenė atsisakė kurti savo atskirą fondą, ir visos Lietuvių Bendruomenės lėšos buvo nukreiptos į Lietuvių fondą. JAV Lietuvių Bendruomenė šitokiu būdu tikėjosi užsitikrinti finansų išeivijos poreikiams. Dabar, keisdamas įstatus, Lietuvių fondas panaikina Lietuvių Bendruomenei užtikrintas teises.

Kodėl Lietuvių fondas atmeta JAV Lietuvių Bendruomenę?

Lietuvių fondo atstovai teigia, kad laikai pasikeitė. Kas pasikeitė? Lietuva laisva, mūsų vyresnioji karta išmiršta, vadovavimą Bendruomenei perėmė jaunesnioji karta. Turime daug naujųjų ateivių, kurie palaipsniui užima vadovaujančius postus. Kuo Lietuvių fondas nepasitiki? Lietuva, jaunesne karta, naujaisiais ateiviais ar visais? Ar Lietuvių fondas nusprendė, kad Lietuvių Bendruomenė nebereikalinga, kadangi Lietuva yra laisva? Ar jo pozicija yra tokia, kad lietuviai gali grįžti į laisvą Lietuvą, o čia likusieji nėra verti palaikymo? Ar tautybės išlaikymo funkcija, kurią Bendruomenė vykdė ir vykdo, dabar nebereikalinga? Ir ar mes, Amerikos lietuviai, tokiam klaidingam galvojimui pritariam?

Lietuvių fondo atstovai teigia, kad Amerikos įstatymai reikalauja pakeitimų. Ar Lietuvių fondas buvo įsteigtas nelegaliai? Ne. Jis veikė daugiau kaip 40 metų ir veikė gerai. Jo veiklą reglamentavę Amerikos įstatymai per tą laiką iš esmės nepasikeitė. Kai bandžiau sužinoti, kokie Amerikos ar Illinois valstijos įstatymai reikalauja pakeitimų, Lietuvių fondo amerikietis advokatas tokių įstatymų nenurodė, o nurodė, kad inkorporavimo dokumentų perrašymas buvo Lietuvių fondo politinis sprendimas. Taigi įstatų pakeitimai neturi nieko bendra su įstatymų reikalavimais.

Laikas nuo laiko girdime, kad JAV Lietuvių Bendruomenė sukūrė savo fondą. Tai noriu paaiškinti plačiau. JAV Lietuvių Bendruomenė susilaukė vieno Amerikos lietuvio palikimo. A†A aukotojo buvo nurodyta, kad jo palikimas turi būti padalintas tarp jo „Waukeegan/Lake County" JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir JAV Lietuvių Bendruomenės ir kad kapitalas negali būti judinamas, o naudojamos tik palūkanos. Tam tikslui JAV LB atidarė atskirą sąskaitą ir tą sąskaitą pavadino „Dovanos Bendruomenei sąskaita". Jokio fondo (Foundation) Bendruomenė nesukūrė.

Nukelta į 7 psl.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Iš Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės sudaryta komisija, posėdžiavusi Vilniuje balandžio 19–23 d. Trečiasis iš kairės (priekyje) JAV LB komisijos pirm. Gediminas Leškys.

Tikrosios durys tarp užsienio lietuvių ir tėvynės

Balandžio 19–23 d. Vilniuje, Seimo rūmuose, vyko LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisijos posėdžiai. Per penkias dienas buvo apsvarstyta įvairių temų, aktualių ir Lietuvai, ir išeivijai. Komisijai vadovauja — nuo Seimo Juozas Palionis, nuo JAV LB — Gediminas Leškys. Apie komisijos darbą žurnalistė Audronė V. Škiudaitė paprašė papasakoti **Gediminą Leškį**.

— Darbas bendroje LR Seimo ir JAV LB komisijoje Jums nėra naujas, tad, tapęs vienu jos pirmininkų, tikriausiai nepatyrėte netikėtumų?

— Man komisijoje jau teko dirbti trejus metus, kai jai vadovavo Liuda Rugienienė. Kai ji nutarė savo darbo komisijoje nebetęsti, įvyko nauji rinkimai. Praėjusių metų rudenį JAV LB tarybos posėdyje iš tarybos narių buvo išrinkti nauji komisijos nariai. Jie mane išrinko pirmininku. Turiu pasakyti, kad darbas nėra lengvas, tenka nuveikti daug koordinacinio darbo. Bet jaučiu, kad darbas labai prasmingas.

— Kas nustato komisijos dienotvarkę, kas siūlo svarstytinas temas: išeivija ar Lietuvos Seimo nariai?

— Dienotvarkė sudaroma iš mūsų atstovų pasiūlymų. Paprastai renkamės problemas, kurios yra svarbios ne tik Lietuvai, bet ir tautiečiams užsienyje. Daug kas užsienyje nesupranta, pvz., sako: jūs žiūrite į Lietuvos sveikatos apsaugą, bet tai Lietuvos dalykas. Atsakau — Lietuvos sveikatos apsauga yra tiek pat svarbi ir užsienio lietuviams, nes jie lankosi Lietuvoje ir daug kas bijo atvažiuoti, nes sklando nuomonės, kad, čia, pvz., yra paplitusios tuberkuliozės — džiovos ligos ir galima užsikrėsti. Mes tą temą pasiūlėme padiskutuoti, kad labiau ją suprastume. Tokiu būdu mes rūpinamės ne tik Lietuvos žmonių, bet kartu ir užsienio lietuvių, kurie lanko Lietuvą ir kurie, beje, grįžta gyventi, sveikata. Daugelis norinčių grįžti į tėvynę gyventi bijo ryžtis, galvodami, kad čia sveikatos priežiūra yra silpnesnė. Mes randame, kad taip nėra. Sveikatos apsauga kaip tik buvo viena šios sesijos temų. Diskutavome siaurą sritį — jau minėtą tuberkuliozės problemą. Norėjome susiprasti, pažinti, kaip Lietuva kovoja su šia bėda. Iš prelegentų pasisakymų įsitikinome, kad tam valstybėje yra skiriamas ypatingas dėmesys, į tai žvelgiama labai akylai. Daug lėšų skiriama, stengiamasi džiovos sirgimo atvejus sumažinti. Daugiausia sergančių ta liga buvo 1998 m., po to jų ėmė mažėti. Sužinojome, kad daugiau sergančių džiova yra asocialioje aplinkoje. Kituose visuomenės sluoksniuose jų yra kur kas mažiau, nors taip pat pasitaiko. Buvome nuraminti, kad atvykusieji į Lietuvą neturi baimintis, nes jie tikrai nesusisieks su tos ligos perdavėjais. Reikia saugotis tik spjaudančių žmonių, o per maistą užsikrėsti džiova tikrai negalima. Planuojančius važiuoti į Lietuvą ar grįžti į Lietuvą gyventi ta prasme turiu nuraminti.

— Ta pačia proga noriu paklausti, ar Lietuvoje galioja amerikietiškas sveikatos draudimas?

— Amerikos valdžios „Medicare" sveikatos draudimas Lietuvoje negalioja. Mes tą klausimą buvome iškėlę praėjusioje sesijoje — 2003 m. lapkričio mėnesį. Amerikos ambasadorius Mull mums paaiškino, kad ji taikoma tik asmenims, kurie gyvena Amerikoje ir tik labai siaurai kategorijai žmonių užsienyje, kurie gyvena prie sienos Meksikoje ir Kanadoje. Su kitomis valstybėmis Amerika neturi sutarties dėl „Medicare". Bet kartu reikia paminėti, kad grįžtantieji tautiečiai yra įjungiami į Lietuvos sveikatos sistemą ir gauna čia Lietuvos žmonėms numatytas sveikatos apsaugos lengvatas.

— Kokios kitos temos buvo nagrinėjamos šiame posėdyje?

— Ne pirmą kartą rūpinomės Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centru. Jis yra gana gerai žinomas Lietuvoje, ir mes nenorėjome, kad jis būtų įjungtas į kokį nors departamentą ir ten pasimestų. Buvo ketinimų jo veiklą susiaurinti, bet šitoje sesijoje buvo išsiaiškinta, kad Grįžimo į Lietuvą centras tęs darbą, kaip savarankiška institucija. Tas faktas parodo, kad Lietuvos valdžia į užsienio lietuvius pradeda žiūrėti su didesniu dėmesiu. Tai buvo labai malonu patirti, nes užsienyje gyvena daugiau kaip vienas milijonas lietuvių, beveik ketvirtis visų lietuvių pasaulyje.

Dar viena tema — „1–12 klasių moksleivių mokymosi galimybės JAV ir Lietuvoje". Anksčiau, jeigu į Ameriką atvažiuodavo jaunuolis iš Lietuvos pasimokyti vienerius metus gimnazijoje, Lietuvoje tų metų neužskaitydavo. Jis turėdavo kartoti kursą. Dabar yra naujai priimti įstatymai, kuriuos galima surasti internete. Visas kitas mokslas Amerikoje yra užskaitomas, bet bėda, kad praranda lietuvių kalbos žinias. Tas žinias, žinoma, reikės atgauti. Dar priklauso ir nuo to, kaip jaunuolis laiką leido Amerikoje. Jeigu jis užsiėmė ne mokslais, o pramogomis, tada jam mokslo metai nebus užskaityti.

Dar vienas mūsų nagrinėtas klausimas, kuriuo diskutavome — rinkimams skirtų lėšų kontrolė ir informacijos pateikimas visuomenėje. Tai labai svarbu, turint galvoje tai, kas darėsi ir darosi Lietuvoje pastaruoju metu. Pamatėme, kad čia yra trūkumų, nes nėra užtenkamai skelbiama, kas aukojo kandidatams. Žmonės iš anksto negali apsispręsti balsuoti už kandidatą pagal tai, kas jį rėmė. Mūsų pasiūlymai buvo, kad kandidatai turi deklaruoti prieš rinkimus ir rinkimų kompanijos metu.

Labai svarbi tema — mažų ir vidutinių verslininkų galimybės pasinaudoti Europos struktūrinių fondų lėšomis. Mes siūlome smulkiems ūkininkams jungtis į kooperatyvus. Išgirdome, kad yra labai didelis nenoras jungtis, nes ūkininkai mano, jog kooperatyvai yra tie patys kolūkiai. Jie bijo, bėgdami nuo vieno, užpulti ant kito. Bet iš tikrųjų yra labai didelis skirtumas, nes kooperatyve ūkininkas niekada nepraras savo nuosavybės. Tiesa, kooperatyvų jau yra įsikūrusių ir mes turėjome galimybės sužinoti, kad yra labai prasmingai veikiančių. Tikimės, kad tas pavyzdys bus užkrečiamas ir žmonės praras baimę.

Pamatėme, kad Lietuvos valdžia padeda parengti prašymus ir programas europiniams fondams. Taigi paramą gali gauti ne tik stambūs, bet ir smulkūs ūkininkai. Bet dar kartą pabrėžiu, jeigu esi mažas, tau vis tiek bus sunkiau, todėl rekomendavome jungtis į didesnes grupes. Pasaulyje tai išbandyta praktika.

Ne mažiau svarbus klausimas ir Lietuvai, ir išeivijai — Lietuvos didvyrių įamžinimas. Konkrečiai buvo kalbama apie Tuskulėnų memorialo statybą. Dar buvo paminėtas oro užterštumas, o paskutinę dieną — Lietuvių išeivijos instituto Kaune veikla.

— Priminkite, kas Komisijos darbe šiuo metu dalyvauja.

— Mūsų atstovai iš JAV LB: Dalia Puškorienė iš Cleveland, Angelė Nelsienė iš Los Angeles, dr. Dalia Giedrimienė iš Connecticut, Vytas Maciūnas iš Philadelphijos, aš — iš Los Angeles. Lietuvos Seimui atstovauja Juozas Palionis (komisijos pirmininkas, socialdemokratas), Algimantas Indriūnas (socialliberalas), Jurgis Razma (Tėvynės sąjunga), Arminas Lydeka (liberalcentristas). Šis posėdis yra paskutinis šioje Seimo kadencijoje, nes, kaip priimta, po rinkimų rugsėjo mėnesį naujas Seimas priims naują nutarimą, ar reikalinga tęsti bendros Seimo ir JAV LB komisijos darbą. Komisijai suteikiama ketverių metų kadencija. Šiemet ji baigiasi. Iš pasisakymų ir sveikinimų sesijos pradžioje bei pokalbių su Seimo vadovybe galima buvo spręsti, kad komisija yra vertinama ir tikimės, kad jos veikla bus pratęsta. Tai tikros durys tarp užsienio lietuvių ir tėvynės Lietuvos.

— Norėtume skaitytojams pristatyti Jus patį. Lankantis Omaha, NE, teko užtikti Jūsų pėdsakus. Ten Jūsų tėvelis vedė lietuvišką chorą.

— Iš Lietuvos, iš Kauno, su tėvais išvažiavau 5 metų vaikas. Keletas metų praleisti Vokietijoje, Augsburge, kur lankiau lietuvišką mokyklą. Po to atvykome į Omahą. Nebraska universitete baigiau elektros inžineriją. Darbą gavau Kalifornijoje. Ten su šeima gyvenu iki šiol. Užauginome du sūnus ir dukrą. Nuo 1992 m. lankydamasis Lietuvoje, matau čia labai didelių pasikeitimų. 1995 m. teko atvažiuoti ilgesniam laikui, dirbti Vytauto Didžiojo universitete, užsienio reikalų skyriuje, kur mane buvo atsiuntusi tarptautinė IESC organizacija padėti VDU užmegzti ryšius su kitais pasaulio universitetais ir organizacijomis.

— Dėkojame už pokalbį.

VAŠINGTONE MINIMA ES PLĖTRA

Penktadienį, balandžio 30 d. JAV sostinėje Vašingtone prasidėjo Europos Sąjungos (ES) plėtrai skirti renginiai. LR ambasadorius JAV, buvęs Lietuvos vyr. derybininkas dėl narystės ES Vygaudas Ušackas penktadienį, balandžio 30 d. pirmininkavo Europos-Amerikos verslo tarybos (European–American Business Council) bei Amerikos prekybos rūmų Europos tarybos (European Council of American Chambers of Commerce) forumui „ES plėtra: konkurencingesnė Europa – geresnė JAV rinka".

Verslo forume, kuriame dalyvauja 25-ių išsiplėtusios ES ambasadų Vašingtone diplomatai, atsakingi už ekonominius ryšius, bei apie 60 ES ir JAV verslininkų, analizuojamas ekonominis ES plėtros poveikis JAV verslui.

Pradėdamas verslo forumą, ambasadorius V. Ušackas padarė pranešimą apie ES plėtros istorinę, politinę, ir ekonominę svarbą: „Sovietų okupacija pavogė iš mūsų teisę būti tarpe ES įkūrėjų, tačiau šiandien, nors ir pavėluotai, mes grįžtame į Europos tautų šeimą, paremtą bendrai išpažįstamomis demokratijos, laisvės, ir teisės viršenybės vertybėmis, kurias mes visuomet išpažinome. Tai yra istorinis momentas ne tik Lietuvai, ir kitoms 9 naujoms ES narėms, tačiau ir visai Europai bei Amerikai – ištikimai Europos sąjungininkei bei Europos vienybės projekto remėjai".

„Išplėsta, reformuota ekonomiškai tvirta bei politiškai vieninga Europos Sąjunga bus įtakinga jėga pasaulio arenoje. Bendradarbiaudama su JAV, Europos Sąjunga bus galinga jėga, skleidžianti taiką, pastovumą ir gerovę. Juo aktyvesnė ES bus saugumo ir gynybos politikoje, tuo svarbesne partnere ji taps JAV bei NATO,

Nukelta į 7 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ir „koldūnais", ir saldainiais

Įvairios labdaros organizacijos paprastai laikosi iš visuomenės aukų. Taip yra visur, taip ir JAV. Pvz., gegužės pabaigoje kryžkelėse pastebime buvusius įvairių karų veteranus, siūlančius pirkti „aguonėlę". Taip surinktos lėšos panaudojamos Amerikos veteranų labui. Amerikietės skautės pardavinėja sausainiukus; mokyklų moksleiviai siūlo praeiviams šokoladą; lietuviai skautai ruošia Kaziuko muges; „Saulutė", „Vaiko vartai į mokslą", „Lietuvos Vaikų viltis" ir įvairios kitos organizacijos sukviečia publiką į renginius, kurių pelnas suteikia galimybę atlikti daugiau „gerų darbelių" — padėti vargstantiems, ypač Lietuvoje.

Be labdaros renginių šiame krašte neišsilaikytų nei muziejai, nei daugelis mokslo institucijų. Tiesa, buvę alumnai gausiai aukoja savo „alma mater" — universitetams, filantropai kartais palieka dideles sumas pinigų muziejams, simfoniniams orkestrams, teatrams, operoms, bet daugelio kultūrinių bei mokslinių institucijų tęstinumą užtikrina organizacijos, sukurtos sutelkti lėšų jų paramai.

Gyvendami Amerikoje, mūsų tautiečiai šiuo metodu taip pat gausiai pasinaudoja. Čikagoje ir apylinkėse pusiau juokais tvirtinama, kad Pasaulio lietuvių centras Lemonte pastatytas ant „koldūnų" (būtų geriau, jeigu juos vadintume lietuviškai — virtinukais, bet labai jau sunku įsisenėjusį barbarizmą išgyvendinti). Kas gali suskaičiuoti, kiek kartų PLC renginių komitetas ruošė „koldūnų pietus" ir kvietė visuomenę pasivaišinti, skirdamas pelną (komiteto darbas juk savanoriškas, nekainuojantis) centro reikalams. Virtinukais, pasirodo, mėgsta vaišinti ir Los Angeles „Lietuvos Vaikų globos" komitetas, kaip neseniai „Drauge" (2004.04.29 d.) rašė jo pirm. Danguolė Navickienė. Už tuo kukliu būdu surinktus pinigus Lietuvoje Vilniaus universitetinėje Vaikų ligoninėje įruoštas centras nudegimams gydyti ir kai kurie jauni ligoniai atvežami gydytis į Los Angeles. Ar galime įsivaizduoti, kiek reikėjo pagaminti tų virtinukų, kiek sukviestī pietautojų, kad būtų surinkta pakankamai pinigų atlikti šiems artimo meilės darbams?

Ir Lietuvoje jau pamažu pradedama „užsikrėsti" savanorišku labdaros darbu, pasinaudoti „mainais" — siūlant pirkėjams produktą, kurio pelnas, arba to pelno dalis, skiriamas labdaros tikslui. Pirmieji čia pasireiškė Valdovų rūmai. Projektas vykdomas kartu su „Rūtos" saldainių gamykla. Skanių šokoladinių saldainių dėželė, papuošta Valdovų rūmų piešiniu, atlieka dvigubą darbą: paremia rūmų statybos darbus ir tuo pačiu populiarina jų atstatymo idėją. Kiek tenka girdėti, saldainių paklausa gan gera — ir apsilankiusieji Lietuvoje dažnai kelias dėželes parveža „lauktuvių".

Neseniai saldumybų rinkoje atsirado dar vienas „Rūtos" šokolado rinkinys, pavadintas labai kukliai — „Su ponia Alma". Jo pelnas skiriamas Almos fondui. Dėžutė nedidelė, sakytume — elegantiška, bet savo paskirtį atlieka, nes su kiekvienu pardavimu į Almos fondą įplaukia tam tikra suma pinigų.

Niekam čia nereikia aiškinti, kas gi ta „ponia Alma". Kai, prezidentu išrinkus Valdą Adamkų, į Lietuvą išvyko gyventi ir jo žmona Alma, kilo sumanymas, kad A. Adamkienė į tėvynę nusivežtų ir „kraitį", skirtą ne jai asmeniškai, o žmonėms Lietuvoje. Taip gimė Almos fondas, kurio pajamas A. Adamkienė nukreipė vargstantiems vaikams ir ypač provincijos mokykloms. Almos fondą šiame krašte globoja JAV LB Socialinių reikalų taryba, bet ji gausiai remia Lietuvos verslininkai, taip pat įvairios užsienio (ypač Vokietijos) bendrovės ir įmonės. Už surinktus pinigus perkamos mokykloms mokslo priemonės, kompiuteriai, įruošiami kambariai, kur po pamokų neturtingi vaikai gali atlikti namų darbus, pažaisti, pavalgyti. Alma Adamkienė nesigiria, nesireklamuoja, bet nenuilstamai dirba artimo meilės darbą. Net vyrui baigus prezidento kadenciją, ji šio projekto neatsisakė. Tad jeigu „Su ponia Alma" šokoladas pasaldina smalžių gomurį, už saldainius gauti litai kur kas labiau pasaldina vargstančių lietuviukų gyvenimą.

Žavimės mūsų labdaros darbuotojų sumanumu, atrandant vis naujus būdus ir priemones padėti vargstantiems.

SAGUTĖ

(Apsakymas)

ONA MOTUIZAITĖ

Nr.1

Albinas Naujuosius metus sutiko su draugais Daumantu ir Vidu. Nedidelį pokyliuką suruošė Vido tėvai. Nieko ypatingo nebuvo, vakaras praėjo kukliai, šeimyninėje aplinkoje: dalyvavo Vido tėvai, vyresnė sesuo su vyru ir dviem vaikais, lopšelinukais, — berniukas ir mergaitė, kurie iki dvyliktos neištvėrė ir užmigo tėvams ant rankų. Kol vaikai nemiegojo, grojo muzika. Merginų nekvietė, o ir nebuvo ką kviesti, trys aštuoniolikamečiai jų dar neturėjo. Vaikinai mokėsi vienoje klasėje, o, baigę vidurinę, įstojo į universitetą, studijavo fiziką. Merginomis, žinoma, domėjosi, kaip visi normalūs vyrai, tam ir amžius leido, bet paviršutiniškai, nė vienas iš trejulės nebuvo rimtai įsimylėjęs. Pažįstamų merginų apsčiai, tačiau nė viena nejaudino jaunuolių širdies. Susitikę pasisveikina, per studentiškus vakarus pašokdina ir daugiau nieko. Pasimatymų neskyrė. Jei tikslo nėra, sakydavo Albinas, kam tie pasimatymai, tik laiko praradimas. Geriau vakare pasėdėti bibliotekoje su knyga rankoje, tai nors nauda protui ir dvasiai.

Po vidurnakčio bičiuliai atsisveikino su vaišinga šeimyna ir išskubėjo namo. Vidas šilčiau apsirengė ir išėjo palydėti draugus. Į kišenę įsidėjo petardą. Kieme visą vakarą poškėjo petardos, net dangus drebėjo, atrodė, kad ir žvaigždės po kiekvieno šūvio krūpčiodavo.

Jaunuoliai, juokaudami ir dainuodami, iš penkto aukšto nudundėjo laiptais žemyn.

Kieme šviesu. Ant stulpų degė dvi neoninės lempos, nuo kurių ant sniego atsispindėjo du melsvi šviesos apskritimai. Nestipriai šalo. Namų languose gęso elektros šviesos. Triukšmingų pasilinksminimų nesigirdėjo. Žmonės, praradę viltį geriau gyventi, nustojo linksmintis, nesinorėjo apgaudinėti savęs, nes gyvenimo realybė badė akis — karai, žudynės, prievartavimai buvo tokie dažni, kasdieniški ir jau nieko nestebino.

Jaunuoliai, išbėgę į kiemą, juokaudami mėtėsi sniego gniūžtėmis, norėdami įrodyti, kuris taiklesnis. Staiga pamatė šaligatviu ateinančias tris merginas. Vaikinai pasislėpė tamsioje nišoje po balkonu ir, kai jos priartėjo, Vidas iššovė petardą.

Persigandusios merginos suklykė ant visos gatvės. Viena su balta kepuraite paslydo ir griuvo ant sniego.

— Mergaitės, atleiskite, kad mes jus išgąsdinome! — puolė atsiprašinėti studentai.

Albinas pribėgęs pasilenkė, padėjo mergaitei atsikelti ir mandagiai dar kartą atsiprašė:

— Nepykite, prašau, ant mūsų. Mes ne chuliganai. Norėjome tik pajuokauti.

— Menki juokai. Nuo jūsų pajuokavimo galima apkursti, — įsižeidus atsikirto balta kepuraitė, valydama nuo palto sniegą. Merginos balsas malonus, švelnus. Nusivaliusi sniegą, ant peties pataisė rankinuko dirželį ir pasisukusi pažvelgė į jį. Albinas žiūrėjo į ją apstulbęs: prieš jį stovėjo reto grožio mergina. Mėnulio šviesoje jos jaunas veidas atrodė žavingai: iš po baltos pūkinės kepuraitės ant aukštos kaktos krito šviesiai rausvos garbanos. Akys didelės, mėlynos, ilgos blakstienos, nuo kurių leidosi šešėliai ant poakių. Nosytė tiesi, lūpos gražios formos, burna nedidelė, veidas ovalus. Lygūs balti dantys blizgėjo, kai ji kalbėjo ir šypsojosi. Skruostus parausvino lengvas šaltukas. Albinas pilnomis nuostabos akimis žvelgė į ją nuo apačios iki viršaus, gėrėdamasis lyg kažkuo nepaprastu. Aukštesnė nei vidutinio ūgio, liekna, bet apsirengusi kukliai — senamadiškas paltukas, matyt, motinos jaunystėje nešiotas, aulinukai nudėvėti. Jos draugės ne pagal amžių buvo puošniai apsirengusios. Jos dėvėjo natūralaus kailio kailinius, avėjo zomšiniais aulinukais, kailinės kepuraitės puošė jų galvą, per petį ant ilgų rankenų permesti kabojo natūralios odos rankinukai. Bet ta kuklioji mergina savo grožiu jam priminė princesę valstietės rūbais. Mintyse ją palygino su briliantine saga prasto metalo apvade arba lyg paslaptinga gražuolė vargšės rūbuose.

Merginos, matydamos, kad vaikinai negirti ir neagresyvūs, lengviau atsikvėpė ir draugiškai nusišypsojusios davė suprasti, kad jau atleido. Užsimezgė kalba. Vaikinai pasisiūlė palydėti. Merginos sutiko.

Bus daugiau

RENGINIŲ KALENDORIUS

2004 METAI

GEGUŽĖ

Gegužės 8 d., šeštadienį: Lietuvių fondo narių suvažiavimas PLC didžiojoje salėje.

Gegužės 13 d., ketvirtadienį: Čikagos Venezuelos lietuvių draugijos susirinkimas Šaulių salėje. Pradžia 1 val. p.p.

Gegužės 15 d., šeštadienį: tautinio ansamblio „Grandis" 45-erių metų jubiliejinis koncertas Mother McAuley gimnazijos auditorijoje. Pradžia 6:30 val. vak.

Gegužės 16 d., sekmadienį: Spaudos atgavimo 100 m. sukakties minėjimas Jaunimo centre. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

Gegužės 22 d., šeštadienį: Čikagos Lietuvių moterų klubo debiutančių priešpiečiai ir talentų programa Willowbrook pokylių salėje. Pradžia 1:30 val. p.p.

— Maironio lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas PLC didžiojoje salėje.

Gegužės 23 d., sekmadienį: komp. Vlado Jakubėno 100 metų gimimo jubiliejus, Ruošia Vlado Jakubėno draugija Čikagoje.

Gegužės 30 d., sekmadienį: Poezijos ir prozos popietė Jaunimo centre. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

Gegužės 31 d., pirmadienį: švenčiant Atminimo dieną, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks tradicinės Mirusiųjų prisiminimo apeigos prie Steigėjų paminklo. Pradžia 12 val. Ruošia Bendruomenės komitetas ir Kapų draugija.

BIRŽELIS

Birželio 6 d., sekmadienį: Ateitininkų šeimos šventė Pasaulio lietuvių centre.

— Ateitininkų namų gegužinė Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Pradžia 12 val.

— Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio altoriaus šventinimas Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL.

— BALFo 5 skyrius ruošia metinius cepelinų pietus Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje po 10:30 val. r. Mišių.

Birželio 13 d., sekmadienį, Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Birželio trėmimų paminėjimas. Mišios 10:30 val. r. parapijos bažyčioje, minėjimas po Mišių parapijos salėje. Ruošia ALTo Čikagos skyrius.

— Gedulo ir Vilties dienos paminėjimas Lemonte. Ruošia Lemonto LB valdyba. Pradžia 12 val.

Birželio 20 d., sekmadienį: Pasaulio lietuvių centro gegužinė, PLC sodelyje.

LIEPA

Liepos 2 d., penktadienį: susipažinimo vakaras ir šokiai Navy Pier didžiojoje salėje, 600 E. Grand Ave (prie Michigan ežero). Pradžia 8 val. vak.

Liepos 1-3 d. Tautodailės paroda ir mugė Hyatt Regency O'Hare viešbutyje (8300 W. Bryn Mawr Ave, Rosemont, IL). Nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p.

Liepos 3 d., šeštadienį: XII Lietuvių tautinių šokių šventė Allstate Arena, Rosemont, IL. Pradžia 1 val. vak.

— Du XII Lietuvių tautinių šokių šventės pokyliai Hyatt Regency O'Hare viešbutyje: iškilmingi pietūs ir šokiai; šokiai su vakariene jaunimui. Pradžia 7:30 val. vak.

— Skautų gegužinė PLC sodelyje.

Liepos 11 d., sekmadienį: LB Vakarų apygardos gegužinė Pasaulio lietuvių centro sodelyje.

Liepos 18 d., sekmadienį: Lietuvių tautinės sąjungos gegužinė Ateitininkų namų ąžuolyne, Lemont, IL. Pradžia 12 v.

Liepos 25 d., sekmadienį, Lemonto LB apylinkės gegužinė PLC sodelyje. Pradžia 12 val.

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 1 d., sekmadienį: „Draugo" vasaros šventė t. marijonų sode, Čikagoje.

Rugpjūčio 5-8 d. Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos 91-asis visuotinis suvažiavimas ruošiamas Kearny, NJ.

Rugpjūčio 15 d., sekmadienį: Čikagos Lietuvių moterų klubo ruošiamas „Gintaro balius" Hilton Oak Lawn Grand Ballroom, Oak Lawn, IL. Pradžia 5 val. p.p.

— Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos metinis vasaros piknikas Ateitininkų namų sodelyje. Pradžia 12 val.

Rugpjūčio 22 d., sekmadienį: Lemonto LB valdybos ruošiama gegužinė PLC sodelyje. Pradžia 12 val.

— Čikagos Šakiečių klubo gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 val.

Rugpjūčio 29 d., sekmadienį: Illinois Lietuvių respublikonų lygos metinė gegužinė Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, IL. Pradžia 12 val.

RUGSĖJIS

Rugsėjo 9-12 d. „Santaros-Šviesos" 51-asis suvažiavimas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Rugsėjo 18 d., šeštadienį, prof. Kazio Pakšto knygos „Kultūra. Civilizacija. Geopolitika." sutiktuvės Lietuvių dailės muziejuje Lemonte. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Rugsėjo 19 d., sekmadienį: Lietuvių fondo metinis golfo turnyras.

Rugsėjo 26 d., šeštadienį: Ateitininkų namų 25 metų jubiliejaus renginys Ateitininkų namuose, Lemont, IL.

— Rudens derliaus pietūs Pasaulio lietuvių centre. Pradžia 12:30 val. p.p. Ruošia „Vaiko vartai į mokslą" būrelis.

— Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 1 val. p.p.

SPALIS

Spalio 3 d., sekmadienį: Šv. Kazimiero seserų rėmėjų 85-asis kasmetinis pokylis Hilton Oak Lawn Hotel. Pradžia 12:30 val. p.p.

— Pabendravimo pietūs PLC didžiojoje salėje. Ruošia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija. Pradžia 12 val.

— Čikagos Venezuelos Lietuvių draugijos gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 val.

Spalio 10 d., sekmadienį: dienraščio „Draugo" sukaktuvinis pokylis naujojoje Martinique salėje.

Spalio 28 d., ketvirtadienį: Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose. Pradžia 1 val. p.p.

LAPKRITIS

Lapkričio 6 d., šeštadienį: Lietuvių fondo metinis pokylis, PLC Lemonte.

Lapkričio 14 d., sekmadienį: Lemonto LB valdybos iškilmingi pietūs. Pradžia 12 val.

Lapkričio 21 d., sekmadienį: Lietuvos kariuomenės atkūrimo 86 m. sukakties paminėjimas Šaulių namuose.

Lapkričio 25-26-27-29 d. Teatro festivalis Jaunimo centre Čikagoje. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg.— $600-$640;
2 mieg. — $680-$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

APT. FOR RENT
3 rms., 1 bdrm., 2nd floor, appliances, coin-laundry, owner heated. $350 per month + 1 1/2 security. 71 st. & Spaulding. **773-581-7883.**

IŠNUOMOJAMAS 2 mieg. **NAMAS** arti 55 Pl. ir Longdale (3700 W). Svetainė, valgomasis, virtuvė, neįrengtas rūsys, kiemas, 2 automobilių garažas. **Tel. 773-443-4433, 630-241-7292 (mob.)**

Nuo gegužės 15 d.
išnuomojamas 2 mieg. butas
Lemonte. Tel. 630-257-2768.

APARTMENT FOR RENT
61 Str. & St. Louis Str.
3½ room remodeled. Newly dekorated. Quiet building. $450.
708-923-6723

KVIEČIA

Čikagoje vieši įžymi Lietuvos aktorė OLITA DAUTARTAITĖ. Gegužės 15 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje įvyks jos spektaklis „Intymi išpažintis." Autorius I. Bergmanas. Rež. V.V. Landsbergis. Po spektaklio aktorė padainuos keletą „žiaurių " romansų. Bus vaišės, muzika ir, jeigu publika pageidaus, šokiai. Bilietai parduodami „Lietuvėlėje" „Seklyčioje, „Lithuanian Plaza Bakery & Deli". Rengia teatras-studija „Kaukė"

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

SIŪLO DARBĄ

Caregiver job for live-in position in Wisconsin. SS and DL helpful. Call Greg 262-657-8044.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS SIŲSKITE

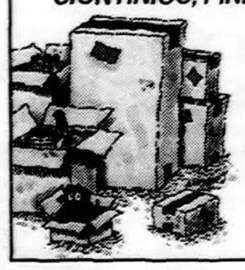

TIK PER ATLANTIC Express Corp.
SAUGU, GREITA IR PATIKIMA.
***8801 S 78th Ave*, BRIDGEVIEW, IL 60455**
Tel. 708-599-9680; 800-775-7363
***2719 W 71st St*, CHICAGO, IL 60455.**
Tel. 773-434-7919

PASINAUDOKITE „DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMAIS

Dienraštis „Draugas" spausdinamas modernioje, savoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaustuvės visoje Amerikoje.
„Draugo" spaustuvė spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, bilietus, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laiškų popierių su siuntėjo, organizacijų adresais, pasirinktais šūkiais.
Nedaug yra spaudos darbų, kurių dienraščio „Draugo" spaustuvė negalėtų atlikti.
Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo" spaustuvei, yra parama dienraščiui. „Draugas" turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą.
Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovybę pasinaudoti „Draugo" spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaustuvė gali Jums suteikti.
Remkite „Draugą", kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje — duokite spaudos darbus „Draugo" spaustuvei. Juk „Draugas" stengiasi aprašyti visus renginius ir organizacijas, todėl nėra kito tokio, išeivijai jungiančio, veiksnio, kaip „Draugas". Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės:

Valentinas Krumplis
DRAUGAS 4545 W. 63 Street; Chicago, IL 60629
Tel.: 773-585-9500; Fax: 773-585-8284

NORIU SĖTI MEDETKAS

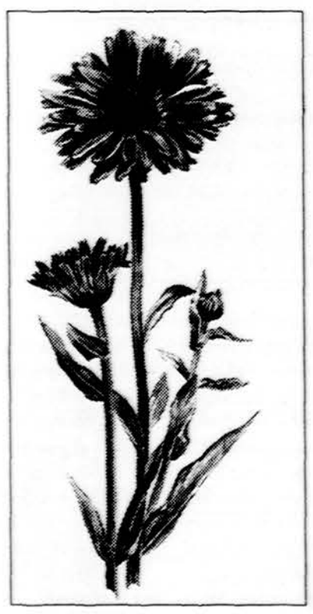

Klausimas: Lietuvoje medetkos augo kone kiekviename darželyje. Mes jų žiedlapių nuovirus ir ištraukas vartodavome ir plaukams, ir veidui, ir kitokiai kosmetikai. Mačiau etninėse parduotuvėse medetkų arbatos, bet labai norėčiau jas auginti pati savo darželyje. Kaip medetkos vadinasi angliškai, ar galima gauti jų sėklų?

Atsakymas. Be jokios abejonės, lietuviai yra žemdirbiai: net ir atvykę į kraštą toli nuo tėvynės, prie savo namų tuoj nori turėti darželius, auginti gėles ir daržoves. Dažnai Žalianykščiui atsiunčiami panašūs klausimai, kaip augalas vadinasi angliškai, ar galima jų rasti Amerikoje? Su malonumu stengiamės į visus klausimus atsakyti. Tad štai apie medetkas.

Oficialiai tas augalas vadinasi **vaistinė medetka,** angl., *„calendula"* (tariama: kalendala) arba *„pot marigold"*; lot. *Calendula officinalis.* Augalo tėvynė: pietinė Europa ir rytinė Azija, bet dabar žinomas kone visame pasaulyje. Medetkos auginamos ne vien dėl savo patrauklių, kvepiančių žiedų, bet taip pat dėl vaistinių ir maistinių reikmių.

Medetkos yra vienmečiai augalai (sėklų galima gauti pas daržininkus ir dažnai kitose parduotuvėse, kur parduodamos sėklos), sėjami kasmet, bet paliktos nužydėti ir sėklas pribrandinti „savo valiai", medetkos pasisėja ir kitą pavasarį išdygsta. Medetka — „sena gėlė", minima senovės Egipto, Indijos, Turkijos raštuose, kaip prieskoninis ir vaistinis augalas. Maistui daugiausia vartojami paprastųjų medetkų žiedai (nepilnaviduriai). Jie dedami į salotas, verdami sriubose; džiovintais žiedais „dažomos" tešlos, suriai, pudingai, vandens gyvių patiekalai. Iš džiovintų žiedų gaminama arbata; nuoviras tinka plaukams stiprinti, riebiai veido odai švarinti; šviežiu medetkos žiedu patrynus bitės ar širšės įgeltą vietą, praeina skausmas.

Medetkas auginti lengva — tereikia drėgmės ir saulės. Jeigu skiname žiedus vaistams ar kosmetikai, augalui nekenkia, nes tuoj sukraunami nauji pumpurai ir medetkos vėl žydi. Jos nelabai bijo ir pirmųjų šalnų — kai kitas gėles šalna sunaikina, medetka vis dar žaliuoja ir skleidžia oranžinius ar gelsvus žiedus.

KOKS TAI MEDELIS?

Klausimas. Gyvenu Čikagoje, bet mėgstu išvažiuoti į gamtą. Akį patraukė labai jau gražiai žydintis medelis — tokio dar niekad nebuvau matęs. Medelis nedidukas, maždaug kaip gudobelė. Jokių lapų nematyti, bet visos šakutės, net ir kamienas aplipęs šviesiai violetiniais žiedukais, kurie primena žirnio ar vikio žiedus. Ar žinote, koks tai medelis?

Atsakymas. Jūs visai neblogai apibūdinote angl. vadinamą *„Judas tree"* arba *„Redbud"*. Kaip tik šiuo metu tie medeliai žydi. Jie tokie patrauklūs, kad išsiskiria iš kitų pavasarį žydinčių medžių ar krūmų. Priklauso Leguminosae šeimai, lietuviškai, matyt, pagal lotynišką pavadinimą Cercis silquastrum, vadinami apskritalapis cercis. Jo tėvynė yra Viduržemio jūros sritys.

Kodėl angliškai medelis vadinamas „Judas tree"? Pagal legendą, jis kadaise žydėjęs baltais žiedais, bet po juo pasikorė Jėzaus išdavikas Judas, dėl to visi žiedai pakeitė spalvą — iš gėdos ne tik paraudo, bet pamėlynavo.

Medis neauga labai aukštas — iki 2–3 m aukščio (apie 33–50 pėdų). Žievė juosva, lapai labai panašūs į liepų. „Redbud" žydi be lapų — žiedai tikrai panašūs į žirnių, ką rodo ir jo šeimos pavadinimas. Kaip tik šiuo metu Amerikos vidurio vakaruose yra pats šių medelių žydėjimo laikas — šakelės apkibusios violetinių žiedų „žiupsneliais", kai kurie įsitaisę net ant kamieno. Iš apvaisintų žiedų išauga ilgos

rausvai rudos ankštys su sėklomis.

Apskritalapis cercis yra nereiklus. Auga ir savaime drėgnuose kai kurių valstijų (Indiana, Michigan) miškuose, ypač prie upelių. Medelių sėklas išnešioja ir „pasėja" paukščiai arba laukiniai žvėreliai.

KINROŽĖ

Angl. *„Hibiscus"*, lot. *Rosa–sinensis.* Priklauso Malvaceae šeimai. Vėsesniame klimate — tai kambarinis augalas; atogrąžose — lauke auga ištisus metus. Žydi ilgai, žiedai dideli, patrauklūs, gali būti įvairių spalvų — ir tuščiaviduriai, ir pilnaviduriai. Lapai tamsiai žali, žvilgantys. Žydi daugiausia vasarą, bet, jeigu kambaryje yra pakankamai šviesos, kinrožė žydės ir žiemą.

Kinrožėms reikia daug šviesos ir nuolatinės drėgmės, nes dideli lapai išgarina daug vandens. Jeigu leisime augalui išdžiūti, nubyrės visi pumpurai ir nukris lapai. Būtina periodiškai tręšti. Vasarą galima laikyti lauke, bet būtina įnešti į vidų prieš pirmąsias šalnas.

Kaip lietuviškas vardas primena, augalo tėvynė yra Kinija, kur jis auga kaip visad žaliuojantis krūmas. Į Europą kinrožė atvežta 1731 metais. Jamaikoje ši gėlė vadinama „shoe flower" (batų gėlė), nes jos žiedlapiai vartojami batams valyti...

Kinrožes vertina ne tik žmonės, bet ir įvairūs kenkėjai. Dažniausiai pasitaikantys: voratinklinės erkutės (red spider mites) ir skydmariai (scale insects). Pasitaiko ir kitokių kenkėjų, pvz., mažos baltos musytės (white flies). Kartais, ypač esančias lauke vasaros metu, puola ir amaras. Nuo erkučių apsaugoti nesunku: reikia lapus kartas nuo karto apipurkšti drungnu vandeniu (iš apačios ir viršaus). Erkutės geriausiai veisiasi esant sausam orui. Kai augalas stovi lauke, amarą galima sunaikinti, nuliejant stiproka vandens srove iš švirkšto, arba pasidaryti indams plauti vartojamo muilo skiedinį ir juo nupurkšti kinrožę. („dish detergent" — maždaug 1 šaukštas į 1 galioną vandens). Jei „white flies" per daug įsigalėjusios, purškimas nepadės, nes milijonai jų kiaušinėlių yra vazono žemėje. Tuomet reikia kinrožę iš vazono išimti, vazoną išplauti karštu vandeniu su muilu arba chloro (bleach) skiediniu, augalo šaknis nuplauti, šakeles ir lapus nulieti stipria vandens srove, kad neliktų nei vienos musytės, ir pasodinti į šviežią gerą žemę. Laikinai atskirti nuo kitų augalų, kad, jeigu kenkėjų likę, neužkrėstų kitų. Kai apninka „scale insects" jais atsikratyti sunkiau. Pirmasis ženklas, kad jų atsirado, yra gelstantys ir limpančiu skysčiu padengti kinrožės lapai. Per padidinamąjį stiklą skydmariai panašūs į mažutes sraiges; jie prigludę prie kamieno, šakelių, lapų apačios ir siurbia augalo

sultis. Kadangi šie kenkėjai yra apsaugoti kietoka danga — kiauteliu, jiems purškalai nedaug pakenkia. Jei kenkėjų nedaug, galima juos nurankioti (nubraukti), pagaliuku, apsuktu vata ir pavilgytu į medicininį spiritą (rubbing alcohol). Jeigu kinrožė labai apkrėsta, geriausia ja atsikratyti, kad kenkėjai neišsiplėstų ant kitų kambarinių augalų. Beje, kinrožes galima (ir reikia) karpyti, kad išliktų gražios formos ir tankus krūmelis, tuomet jis ir daugiau žydi ir patraukliai atrodo.

BALTI VIKŠRAI PO VELĖNA

Klausimas: kada naikinti vikšrus, atsiradusius po velėna kiemo žolėje ir kokie chemikalai yra veiksmingiausi?

Atsakymas: Kenkėjams naikinti nuodai, kurių sudėtyje yra chemikalas „imidacloprid" geriausiai veikia prieš šiuos vikšrus, čia paprastai vadinamus „white grubs". Chemikalus reikia išbarstyti liepos mėnesio pradžioje, nes tuo metu šie vikšrai išsirita iš kiaušinėlių ir pradeda maitintis žolės šaknimis. Žolė tose vietose pagelsta, išdžiūsta. Sakoma, jeigu kieme pulkuojasi varnėnai ir dažnai „ganosi" pievelėje, po žolės šaknimis yra vikšrų, kuriuos tie paukščiai lesa. Tai geras būdas vikšrais atsikratyti, bet ne visuomet galima pasitikėti tik varnėnų talka. Kai žolėje atsiranda rudų plotelių, reikia aštriu peiliu aprėžti tą vietą ir atkelti žolę: po šaknimis nesunku pamatyti kenkėjus. Beje, kai vartojate chemikalus, reikia nuo jų saugoti vaikus, naminius gyvulėlius. Išbarsčius chemikalų grūdelius, veją gerai palaistyti, kad jie ištirptų ir susigertų į žemę. Trunka apie 3 savaites, kol po žolės šaknimis išnyksta „grubs".

„Draugo" lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė
2004 m. gegužės 4 d., antradienis (Nr.68), 5 psl.

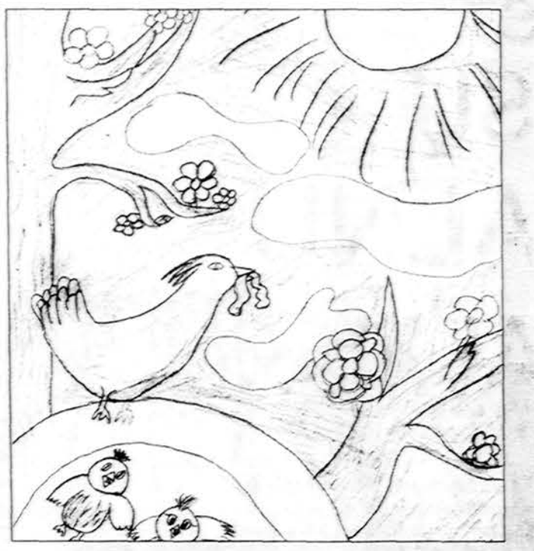

Mama, mamyte, mamute, milijonai lūpų taria šį visiems brangų žodį. Be mamos negali būti nieko pasaulyje. Ji man davė gyvybę, ji mane apsupa karščiausia meile. Ji niekada nedejuoja, visur suspėja ir padeda man visur ir visada. Džiaugiuosi ir dėkoju savo mamytei, kad aš ją turiu. Noriu, kad visi vaikai pagerbtų ir pasveikintų savo mamas.

Gerda Kugaudaitė, 4 klasė,
Kovo 11-osios lituanistinė mokykla

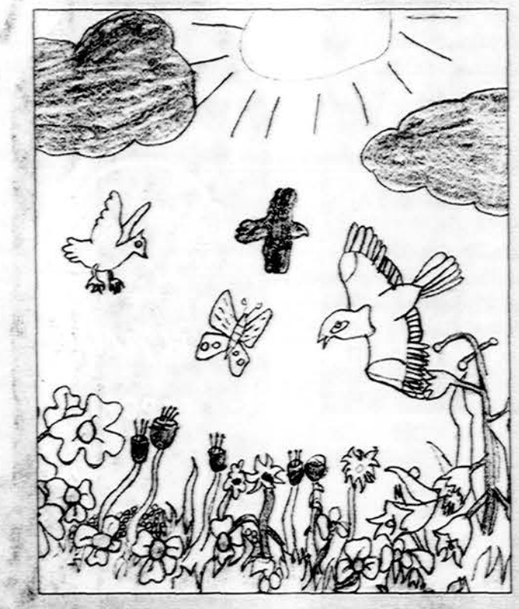

Vaikams, kaip medžiams, reikia šilumos ir meilės. Reikia švelnumo ir gerumo. Reikia mamos žodžių. Aš visa tai turiu! Ačiū mano brangioji mam, už rūpestį ir meilę.

Saimantas Žagas, 5 kl.
Kovo 11-osios lituanistinė mokykla

Patarlės, priežodžiai, posakiai

Vilties nenustok, pusiaukelėj nesustok.

Vilties nepamesk.

Vilties neturėsi, sunkiau kentėsi.

Viltis gydo ir nepagydomas ligas.

Viltis ir kartų gyvenimą pasaldina.

Viltis ir mažus padaro dideliais.

Viltis nelaimėj pirmoji paguoda.

Viltis skęstantį išgelbėja.

Viltis padaro turtingu.

Parengta pagal J. Mingirdo knygą „Patarlės, priežodžiai, posakiai"

Mįslė

Turi kojas – neina,
turi šiaudų – neėda,
turi sparnus – nelekia.

(svol)

Pasijuokim!

– Šiandien man labai sekėsi.

– Gavai dešimtuką?

– Ne. Išmušiau langą ir mokytojas mane norėjo pastatyti į kampą, bet visi kampai buvo užimti.

***

– Jonuk, kuo norėtum būti užaugęs?

– Generolu!

– Bet juk kare tave gali nukauti.

– Kas?

– Na, žinoma, priešas.

– Tai geriau aš būsiu priešas.

***

– Seneli, užmerk akis.

– O kam tau reikia, anūkėle?

– Tėvelis sakė, kad kai tu užmerksi akis, mes gyvensime kaip rojuje.

Nykštukų mokyklėlė

ĖMĖ VERKT
PAKLYDUS Ė –
KUR KAIRĖ, KUR
DEŠINĖ? ĖĖĖ...
GAL KAIRĖ TEN, KUR
GĖLĖ? ĖĖĖ...
AR KUR NUMESTA
LĖLĖ? ĖĖĖ...

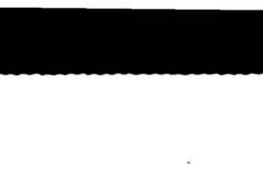

ĖRIUKAS

Suskaičiuokite ir langelyje įrašykite, kiek eilėraštyje yra raidelių Ė.

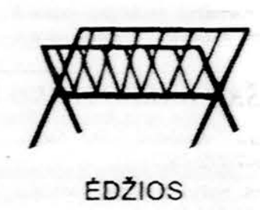

ĖDŽIOS

Prirašykite pilną eilutę Ė.

Nuspalvinkite raidelę Ė.

Ė

Nuspalvinkite paveikslėlius su žodžiais, prasidedančiais raidele Ė. Nupieškite ką nors patys su Ė.

Pavasaris

Vel, pavasareli
Žalias, mus lankai.
Teška, štai, upeliai.
Krykštauja vaikai!...

Vel linksmi paukšteliai
Čiulba giesmeles.
Vel lietutis laisto
Pievas ir gėles...

Aitvarai padangėn
Ištempti vaikų,
Supasi. Kiek džiaugsmo,
Klegesio, juokų!

Dienos ilgos, šiltos –
Saulė, ar lietus...
Lik, pavasarėli,
Ištisus metus!

Jonas Narkus

Mažieji skaitovai

Pramiegojo

(ištrauka)

Kartą gyveno tingus nerangus ežys. Labiau už viską, jis pasnausti mėgo. Per tą savo snaudulį dažnai alkį kentė.

Vieną rytą, bepupsėdamas per pievą, susitiko kiškį. Kiškis žvalus, judrus, ant kojų nenustovi. Ežys ir klausia:

– Ar nematei pelių, kai po laukus bėgiojai?

– Pelių nemačiau, o gyvatės guolį – žinau.

– Tai nuvesk mane.

– Aš, eželi, labai skubu – dobiluose vienus kiškiukus palikau. Ateik prie Velnio akmens šeštą valandą po pietų – parodysiu. – Ir nukūrė kiškis, tik balta uodega žybtelėjo.

Ežys žiopt, žiopt: iš kur jis sužinos laiką, jei neturi laikrodžio?

Krypuoja ežys ir pūškuoja pusbalsiu:

– Kas žino, kelinta dabar valanda? Kas žino, kelinta dabar valanda?

Staiga jam prieš nosį sulingavo dagys ir prašneko:

– Pasuk į dirvoną – ten rasi dirvinį vijoklį. Jei vijoklio balti varpeliai atsivėrę – bus po aštuonių.

Ežys ir nukulniavo. Žiūri – vijokliai dar nežydi. Ką gi, palauks, čia taip malonu pasišildyti prieš pakilusią saulutę... Ir nė nepajuto ežys, kaip, susirietęs į kamuolį, užsnūdo.

Kai pabudo, saulė jau švietė tiesiai į nugarą. Tuoj dairosi, ar vijokliai nežydi. O vijokliai kad baltuoja, atvėrę savo varpelius!

– Vadinasi, jau po aštuonių, – nusišypsojo ežys. – Kad tik greičiau ateitų vakaras.

Kiūto ežys dirvone ir mąsto:

– Po aštuonių tai po aštuonių, bet kiek? – Sumerimęs kilstelėjo galvutę ir klausia vijoklį:
– Tai kiek dabar po aštuonių?

– Šito aš nežinau! Tu nueik į lauką pas dirvinę pienę. Jos žiedai užsimerkia dešimtą valandą.

Ežys, nieko nelaukęs, nukevėšojo ieškoti dirvinių pienių. Ilgai ieškoti neteko – jos augo netoliese. Pasistiebė ežys ant dviejų kojyčių ir spokso į pienės gaižus. O gaižai – visi užsimerkę.

Krūptelėjo ežys:

– Jau po dešimt! O kiek? Gal jau lėkti prie velnio akmens?

Gediminas Isokas

Kaip ežiukui sekėsi nusigauti prie minėto akmens, sužinosite perskaitę pasakaitę. **Linkiu įdomaus skaitymo!**

Kokie mes skirtingi...

Ar žinote, vaikučiai, kad anglai bendraudami stengiasi neliesti vienas kito ir išlaikyti atstumą per ištiestą ranką.

Vokietijoje neužtenka ir ištiestos rankos atstumo – vokietis atsitraukia dar per žingsnį.

Italai, atvirkščiai, prieina žingsniu arčiau.

Argentinoje žmogui, susikišusiam rankas į kišenes, policininkas gali skirti baudą už nepadorų elgesį.

Ispanai prisilietimą prie ausies spenelio laiko įžeidimu.

Kaip iššūkį graikai priima pakeltą aukštyn ranką su į jo pusę atsuktu delnu, o amerikiečiai – į ji nukreiptą pirštą.

Japonijoje nederėtų viešoje vietoje pasitaisyti diržą – tai gali būti priimta kaip charakiri pradžia!

Graikai, turkai ir bulgarai sakydami „taip" sukinėja galvą į šonus, kas daugeliui kitų europiečių reikštų „ne".

Amerikiečiai skaičiuoja ištiesdami į kumštį sugniaužtus pirštus, o ne juos užlenkdami, kaip darome mes.

Tai bent stebuklai

Vandens parke!

Gegužės 28 d. atidaromas Vandens parkas. Ne bėda, jeigu kam neteko patirti plaukimo jaudinančių pojūčių, kai norisi čiuožti dar, ir dar, ir dar...

Pasiruoškite!
Nuotykiai prasideda

Stebuklingi Vandens atrakcionai siūlo laisvalaikio praleidimą įvairaus amžiaus vaikams ir suaugusiems. Aukšti kalnai ir žemi kalneliai plaukimui, įvairūs tuneliai ir staigūs posūkiai, baseinai – visa tai galite patirti naujame plaukiojimo komplekse:

„Magic Waters Waterpark" 7820 CherryVale North Blvd., Cherry Valley, IL.

Jei kas planuoja organizuoti laisvalaikį grupei vaikų, Vandens parkas siūlo grupines nuolaidas.

O gal kas nors pageidauja suruošti asmeninį pokylį – tai geriausia dovana vaiko gimtadieniui!

Nepamirškite, sezonas prasideda mėnesio pabaigoje!

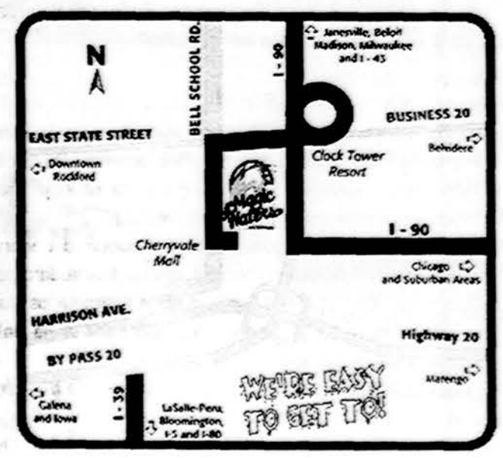

www. MagicWatersWaterpark.com

Gegužės 9-oji – Europos diena

Europa – tai daugiaprasmis žodis, turintis daug reikšmių. Tai – ne tik pasaulio dalis, žemynas, bet ir kultūrinė, ir netgi politinė sąvoka, įvairiais istorijos tarpsniais keičianti sienas ir įgyjanti vis naujas prasmes.

Šiandien Europa – visų pirma taikos, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms, ekonominės gerovės vardan besivienijančių valstybių kontinentas.

Europos Sąjunga – tai demokratinių Europos valstybių organizacija. Oficiali Europos Sąjungos atsiradimo data yra 1993 m. lapkričio 1 d. Tą dieną įsigaliojo ES sutartis, kurią sudarė 12 tuo metu Europos bendrijoms priklausančių valstybių: Airija, Belgija, Danija, Graikija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija ir Vokietija. Besivienijančios Europos sostine tapo Briuselis (Belgija), kuriame posėdžiauja vyriausybė, ir Strasbūras (Prancūzija), kuriame dirba Europos parlamentas. Įsteigtas ir Europos teismas. Į jį gali kreiptis bet kurios ES valstybės pilietis, manantis, kad savo šalyje buvo pažeistos jo teisės.

Europos Sąjungos svarba dar išaugo, kai prie jos prisijungė 3 naujos valstybės – Švedija, Suomija, Austrija. O dabar, kai prisijungė dar daugiau Europos valstybių, tame tarpe ir Lietuva – Europa tapo didžiausia pasaulyje ekonomikos galiūne, tikra supervalstybe.

Lietuva nuo senų laikų yra Europos valstybė. Tai patvirtina ir toks faktas, jog netoli Vilniaus yra Europos geografinis centras.

Europos vėliava – tai dvylikos auksinių penkiakampių žvaigždžių ratas tamsiai mėlyname fone. Vėliava simbolizuoja dangų, o jame esantis ratas – Europos tautų Sąjungą. Žvaigždžių skaičius yra nekintamas. Dvylika žvaigždžių reiškia tobulybę ir pilnatvę.

VIEŠAS KREIPIMASIS Į LIETUVIŲ FONDO VADOVYBĘ

Mes, žemiau pasirašę Lietuvių Fondo nariai, esame giliai sukrėsti pastangų **išskirti** du, organiškai suaugusius, pokario lietuvių išeivijos didžiuosius kūrinius: **JAV Lietuvių Bendruomenę** ir **Lietuvių Fondą**. Kreipiamės į Lietuvių Fondo vadovus — **Tarybą** ir **Valdybą** — nepritardami Jūsų užmojui vienašališkai nutraukti jau daugiau kaip 40 metų sėkmingai lietuvybės išeivijoje išlaikymui tarnavusius JAV LB ir LF bendradarbiavimo ryšius. Atsiskyrimas nuo JAV LB mažins visuomeninį pasitikėjimą Lietuvių Fondo institucija, sukels abejonių veiklos skaidrumu, išeivijos gyvenime sės nesantaikos sėklą. Tarpusavio neaiškumus siūlome spręsti kartu susėdus prie pasitarimų stalo. Viliamės LF vadovų gera valia!

Vladas Adomavičius, Sunny Hills, FL
Aldona Adomonienė, Osterville, MA
Ramutė Aidienė, Bethesda, MD
Irena Alantienė, Redford, MI
Renata ir Tadas Alinskai, Ridgewood, NY
Estera Alšėnienė, Brecksville, OH
Regina Andrijauskienė, Orland Park, IL
Matas Angeliadis, Huntington, NY
Nida Milukaitė Angeliadis, Huntington, NY
Laima ir Algimantas Antanėliai, Omaha, NE
Regina ir Vytautas Arnauskai, Omaha, NE
Alė Rūta ir Edmundas Arbai, Santa Monica, CA
Rėda ir Juozas Ardžiai, Fairview, PA
Marija Arštikys, N. Riverside, IL

Rima ir Jonas Bačanskai, Mashpee, MA
Jonas Balbatas, Cleveland, OH
Danutė Balta, Hyannis, MA
Pranas Baltakis, Lakeworth, FL
Ona Baltutienė, Wellington, FL
Aušra Barzdukaitė-Babickienė, Richmond Heights, OH
Aldona ir dr. Stasys Bačkaičiai, Great Falls, VA
Arvydas Barzdukas, Falls Church, VA
Ona ir Juozas Baužiai, Orland Park, IL
Dana Bazienė, Oak Lawn, IL
Vytautas Beleckas, Sunny Hills, FL
Elena ir dr. Valius Bergai, W. Hyannisport, MA
Prel. kun. Antanas Bertašius, Putnam, CT
Dr. Danutė ir dr. Vytautas Bieliauskai, Cincinnati, OH
Antanas ir Danutė Bobeliai, Massapequa, NY
Jonė ir Feliksas Bobinai, Berwyn, IL
Ina Bertulytė -Bray, Seattle, WA
Aldona Brazdžionienė, San Marcos, CA
Romas Bričkus, Cotuit, MA
Birutė ir Juozas Briedžiai, Chicago, IL
Dr. Zigmas Brinkis, Los Angeles, CA
Aldona ir Juozas Brizgiai, Lemont, IL
Petras Brizgys, Hickory Hills, IL
Ingrida ir Romas Bubliai, Willoughby Hills, OH
Jūratė ir Antanas Budriai, Chicago, IL

Lucina Chalmeta, Alexandria, VA
Gina ir Algis Čekauskai, Sunny HIlls, FL
Algis Čepėnas, Oak Lawn, IL
Dr. Algis Čepulis, Willoughby, OH
Ramutė ir Algirdas Česnavičiai, Richmond Hill, NY
Kęstutis Česonis, Baltimore, MD
Elena ir Edvardas Cizinauskai, Orland Park, IL

Rimtautas Dabšys, Los Angeles, CA
Sigita ir Gediminas Damašiai, Libertyville, IL
Julija Dantienė, Exton, PA
Dr. Ona ir dr. Jonas Daugirdai, Burr Ridge, IL
Kazys Daulys, Chicago, IL
Dr. Dainius Didžbalis, New Hope, PA
Ema Dovydaitienė, Los Angeles, CA
Darija ir Gediminas Dragūnai, Philadelphia, PA
Joana Drukteinienė, Omaha, NE
Genovaitė ir Algimantas Dūdos, St. Petersburg Beach, FL

Birutė ir Juozas Gailai, Ellicott City, MD
Irena Galinienė, Lemont, IL
Teresė ir Algimantas Gečiai, Huntingdon Valley, PA
Dr. Gintarė Gečytė, Oaklyn, NJ
Violeta ir Mindaugas Gedgaudai, Newhall, CA
Janina Gerdvilienė, St. Petersburg Beach, FL
Juozas Giedraitis, E. Northport, NY
Julija Švabaitė -Gylienė, Lemont, IL
Birutė ir Paulius Gyliai, Olympia, WA
Giedra Gudauskienė, Los Angeles, CA
Ona ir Jonas Gradinskai, Chicago, IL
Algis Grigas, Hickory Hills, IL
Juozas Gudėnas, Euclid, OH
Virginija ir Algimantas Gureckai, Germantown, MD
Vanda Gvildienė, Lysle, IL

Salomėja Idzelienė, Cleveland, OH
Bronė Impolėnienė, Philadelphia, PA

Mary ir dr. Kostas Jablonskiai, Westchester, IL
Petras Jadviršis, Chicago, IL
Dalia ir Rimas Jakai, Norristown, PA
Dr. Janina Jakševičienė, Oak Lawn, IL
Vida Jankauskienė, Woodhaven, NY
Sofija Jelionienė, Darien, IL
Dr. Palmyra ir Vytautas Janušoniai, Dausman, WI
Tad ir Ina Jasaičiai, Great Neck, NY
Ingrida Jodelienė, Hermosa Beach, CA
Vytautas Jonaitis, Grand Rapids, MI
Rasa Ardytė-Juškienė, Manasquan, NJ
Bronius Juodelis, Willowbrook, IL
Elena ir Aleksas Karaliūnai, Lemont, Il
Dr. Birutė Kasakaitis, Oak Lawn, Il
Dr. Petras Kaufmanas,-Anandale, VA
Genovaitė Kaufmanienė, Springfield, VA
Janė Kaulinienė, Wayne, PA
Jonas Kavaliūnas, Beverly Shores, IN
Vanda ir dr. Ferdinandas Kaunai, Westchester, IL
Ieva ir Carl Kazakauskai, Philadelphia, PA
Gediminas Kazėnas, Lemont, IL
Stasė ir Jonas Kazlauškai, Cleveland, OH
Dr. Kęstutis Keblys, Baton Rouge, LA
Alfonsas Kerelis, Lemont, IL
Nijolė Kersnauskaitė, Cleveland, OH
Alė ir adv. Algimantas Kėželiai, Chicago, IL
Daiva ir Romas Keziai, Bayside, NY
Irena ir Liudas Kirkai, Lemont, IL
Stasys Kiršinas, East Chicago, IN
Stefa ir dr. Petras Kisieliai, Cicero, IL
Daiva ir dr. Petras V. Kisieliai, Downers Grove, IL
Danguolė ir dr. Antanas Klimai, Rochester, NY
Giedrė ir Juozas Končiai, Lemont, IL
Raimonda ir dr. Ričardas Kontrimai, Miesion Viejo, CA
Stasė Korienė, Santa Monica, CA
Maria Krauchunas, Chicago, IL
Gražina ir dr. Romualdas Kriaučiūnai, Lansing, MI
Dr. Aldas Kriaučiūnas, W. Lafayette, IN
Aidas Kriaučiūnas, Indianapolis, IN
Aras Kriaučiūnas, Minneapolis, MN
Irena Kriaučeliūnienė, Burr Ridge, IL
Daina Krivickaitė, Newtown Square, PA
Juzė ir Bronius Krokiai, Philadelphia, PA
Eleonora Kružikienė, Waukeegan, IL
Regina ir Viktoras Kučai, Homer Glen, IL
Nijolė ir Jonas Kučėnai, Chicago, IL
Regina Kudžmienė, Great Neck, NY
Dr. Giedrė Kumpikaitė, Hollis Hills, NY
Marija Kuprienė, Cicero, IL
Vytautas Kutkus, Dearborn Heights, MI

Teresė ir Algimantas Landsbergiai, Upper Marlboro, MD
Ilona ir Henrikas Lauciai, Paterson, NJ
Julius Lintakas, Chicago, IL
Aldona ir dr. Antanas Lipskiai, Jupiter, FL

Juozas Mačiulaitis, Sunny Hills, FL
Putinas Mašalaitis, Wayne, PA
Dr. Giedrė ir dr. Stepas Matai, Independence, OH
Irena ir Vytautas Matoniai, Philadelphia, PA
Dr. Daumantas Matulis, Phoenixville, PA
Alė ir Vytas Maciūnai, Cherry Hill, NJ
Genovaitė Maciūnienė, Philadelphia, PA
Elena ir Kazimieras Majauskai, Chicago, IL
Liucija Maldūnienė, Chicago, IL
Matilda Marcinkienė, Home Town, IL
Vita ir Vidmantas Matusaičiai, Livingston, NJ
Irena ir Jerald Matz, Omaha, NE
Audronė Zinas McMichael, Telford, PA
Vida ir Giedrius Meilai, St. Petersburg, Fl
Česlovas Mickūnas, Centerville, MA
Kęstutis Miklas, Singer Island, FL
Marija Mikonienė, Richmond Heights, OH
Albinas Milukas, Tiverton, RI
Leokadija ir Viktoras Milukai, Plainview, NY
Ona Matusaitienė, Yarmouth, MA
Ramutė Mitchell, Omaha, NE
Margarita ir Vaclovas Momkai, Chicago, IL
Vida Matusaitytė -Morris, Yarmouth, MA
Janina ir Ramojus Mozoliauskai, Lemont, IL

Bronė ir Bronius Nainiai, Lemont, IL
Adv. Bernardas ir adv. Regina Narušiai, Cary, IL
Aldona Naudžiuvienė, Chicago, IL
Gediminas Naujokaitis, Woobridge, VA
Pranas Naujokaitis, Woodbridge, VA
Juozas Naujokaitis, Woodbridge, VA
Danguolė ir Jonas Navickai, Westlake Village, CA
Angelė ir Romas Nelsai, Fullerton, CA
Juozas Neverauskas, Munster, IN
Ona Norvilienė, Lemont, IL

Elena ir Edmundas Olšauskai, Berwyn, IL

Audronė ir dr. Mykolas Pakščiai, Stirling, VA
Vlada ir Alfonsas Pargauskai, Orland Park, IL
Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, New York, NY
Gailutė ir Tadas Palioniai, Madison, WI
Emilija ir Antanas Paužuoliai, Chicago, IL
Mirga ir Kęstas Pažemėnai, Rancho Palos Verdes, CA
Regina Petrauskienė, Clarks Summit, PA

Vytas Petrulis, Livonia, MI
Felicija ir Lionginas Pliūrai, Racine, WI
Rėta ir Ramutis Pliūrai, Racine, WI
Ona ir Kęstutis Pliuškoniai, Solebury, PA
Dr. Aurelija ir Bronius Polikaičiai, Palos Hills, IL
Dalilė ir Antanas Polikaičiai, Westlake Village, CA
Irena ir Juozas Polikaičiai, Lemont, IL
Pranas Povilaitis, Evergreen, IL
Jadvyga Povilaitienė, Omaha, NE

Praurimė ir dr. Leonidas Ragai, Itasca, IL
Eugenija ir Vytautas Rastoniai, Wonter Spring, FL
Angelė ir Algis Raulinaičiai, Burbank, CA
Marija ir Balys Raugai, Delran, NJ
Dr. Nijolė ir dr. Tomas Remeikiai, Palos Hills, IL
Marija Remienė, Westchester, IL
Gražina ir Albinas Reškevičiai, Omaha, NE
Raimondas Rimkus, Berwyn, IL
Ona Rociūnienė, Independence, OH
Gabrielė Rockus, Oak Park, IL

Aušra ir Antanas Sabaliai, Woodhaven, NY
Aušrelė Sakalaitė, Lemont, IL
Dr. Augusta ir dr. Vacys Šauliai, Chicago, IL
Jurgis Savaitis, Sunny Hills, FL
Aleksas Šatas, N. Riverside, IL
Ona ir Vincas Šalčiūnai, Port St. Lucie, FL
Stasė ir Jonas Šiaučiūnai, Cicero, IL
Stasė Semėnienė, Baraboo, WI
Vladas Sinkus, Lemont, IL
Ona ir Viktoras Šilėnai, Euclid, OH
Valė ir Bronius Siliūnai, Clarendon Hills, IL
Gražina ir Saulius Sirusai, Lawrenceville, NJ
Elena ir Eduardas Skališiai, Waukeegan, IL
Liudas K. Šlenys, Lemont, IL
Aleksas Smilga, Chicago, IL
Dr. Janina Snieškienė, W. Hyannisport, MA
Giedrė Stankūnienė, Cos Cob, CT
Magdalena Stankūnienė, Oak Lawn, IL
Dr. Viktoras Stankus, Euclied, OH
Joana Stepienė, Willoghby Hills, OH
Eufemia Steponienė, Seven Hills, OH
Danutė Surdėnienė, Turnersville, NJ
Irena Sušinskienė, Cleveland, OH
Dr. Rožė Šomkaitė, South Orange, NJ
Danutė Adamonytė -Sulskienė, Omaha, NE
Irena E. ir Edmundas Suvaizdžiai, Cicero, IL
Dr. Antanas Sužiedėlis, Washington, D.C.
Vilia ir Rimas Sužiedėliai, Lake Villa, IL

Živilė ir Rimvydas Tamošiūnai, Webster, NY
Agutė Tiškuvienė, Lemont, IL
Genovaitė Treinienė, Seminole, FL
Kun. dr. Kęstutis Trimakas, Westchester, IL
Laima Tvarkūnaitė, Bensalem, PA

Aldona ir dr. Vytautas Urbai, Schererville, IN
Dr. Audronė ir dr. Šarūnas Užgiriai, Hyland Park, IL
Nijolė Užubalienė, Chicago, IL

Dr. Elona ir dr. Rimas Vaišniai, N. Haven, CT
Dr. Rimas Vaičaitis, Lido Beach, NY
Ona ir dr. Vladas Vaitkai, Cotuit, MA
Marija Vaitkienė, Belleville, IL
Nijolė ir Jurgis Valaičiai, Stamford, CT
Nijolė Vardys, Lemont, IL
Jonas Vaznelis, Beverly Shores, IN
Vaiva Vėbraitė, Durham, CT
Algis Vedeckas, Massapequa, NY
Danutė Vėlavičienė, Sunny Hills, FL
Irena ir Julius Veblaičiai, Union, NJ
Indrė Vengris, Washington, D.C.
Tomas Vengris, Washington, D.C.
Elena ir Vytautas Vidugiriai, Rancho Palos Verdes, CA
Irena ir Eugenijus Vilkai, Valenzia, CA
Birutė ir Antanas Vilučiai, Schererville, IN
Birutė Vindašienė, Palos Hills, IL
Zigmas Viskanta, Rancho Palos Verdes, CA
Bronė ir Vytautas Volertai, Delran, NJ
Algis Vosylius, La Grange, IL
Ieva Vozbutaitė, Vilnius, Lietuva
Dr. Austė ir dr. Mindaugas Vygantai, Winnetka, IL
Dr. Kristina Vygantaitė, Bermingham, AL
Monika Vygantaitė, River Forest, IL
Marija Vygantienė, Great Neck, NY
Jadvyga ir Antanas Vytuviai, Richmond Hill, NY

Valerija Žadeikienė, Oak Lawn, IL
Teodora Zailskienė, Cicero, IL
Birutė ir Vytautas Zalatoriai, Berwyn, IL
Bronė ir Jonas Zdaniai, Centerville, MA
Aušra Mačiulaitytė-Zerr, Glenside, PA
Vincas Žebertavičius, Sunny Hills, FL
Marija ir Vladas Židžiūnai, Centerville, MA
Natalija ir Rimas Zinai, Bethlehem, PA
Vincas Zinas, Westchester, PA
Zita Žvirzdys, Lacey, WA

SK

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

ROMA.

Streikų banga Italijoje neslūgsta — pirmadienį parą truksiantį streiką pradėjo Italijos geležinkelių darbuotojai, kurių protestas paveiks maždaug trečdalį valstybės geležinkelių sektoriaus. Geležinkelių operatorė „Trenitalia" pareiškė, jog ilgo ar vidutinio nuotolio maršrutuose važiuos du traukiniai iš trijų, be to, streikas nepaveiks „Eurostar" ir „Intercity" greitųjų linijų. Be to, geležinkelių bendrovė įspėjo keleivius, jog traukinys, kuriam iki paskirties taško prieš streiko pradžią yra likę daugiau kaip valanda kelio, gali sustoti stotyje prieš savo galutinį paskirties tašką. Streiką organizuoja profesinė sąjunga „Sult", protestuojanti prieš „vadovybės nenorą bendradarbiauti". Praėjusią savaitę valstybę sukrėtė oro bendrovės „Alitalia" darbuotojų streikas, dėl kurio teko atšaukti nemažai bendrovės skrydžių.

VARŠUVA.

Naujojo Lenkijos ministro pirmininko Marek Belka, kuris savo pareigas pradėjo eiti sekmadienį, laukia sudėtinga užduotis atkurti politinį pastovumą valstybėje, kuri yra didžiausia iš visų naujųjų Europos Sąjungos (ES) narių. Nuosaikus kairiųjų atstovas M. Belka perėmė valdžios vairą iš nepopuliaraus savo pirmtako Leszek Miller, kuris, kaip ir žadėjo, iš šio posto pasitraukė kitą dieną po to, kai Lenkija kartu su dar devyniomis valstybėmis įstojo į ES. 52 m. M. Belka žadėjo atkurti visuomenės pasitikėjimą vyriausybe ir sakė, kad pasinaudodamas sparčia ekonomine plėtra kovos su didžiuliu nedarbu, dėl kurio kenčia beveik penktadalis visų darbingų lenkų. Pasak naujojo premjero, vyriausybė tęs ankstesnio kabineto pradėtas fiskalines reformas, kuriomis siekiama suteikti Lenkijai galimybę ši dešimtmetį įsivesti eurą. Tam iki 2007 m. ji turi sumažinti biudžeto deficitą iki 3 proc. bendrojo vidaus produkto. Artimiausiomis dienomis Lenkijos laukia aktyvūs politiniai veiksmai. Valdančioji partija ir negausios jos sąjungininkų gretos neturi pakankamos daugumos 460 vietų žemuosiuose parlamento rūmuose, kad laimėtų per dvi savaites privalomą surengti balsavimą dėl pasitikėjimo vyriausybe.

BELGRADAS.

Asmuo, įtariamas Serbijos premjero Zoran Džindžič nužudymo organizavimu ir slapstęsis maždaug metus, sekmadienį pasidavė serbų policijai. Dabartiniai ir buvę ministrai išreiškė viltį, kad jis atskleis paslaptis, gaubiančias šią 2003 m. kovo 12-osios žmogžudystę ir daugelį kitų didžiausių politinių nusikaltimų, kurie buvo įvykdyti valdant buvusios Jugoslavijos prezidentui Slobodan Miloševič. Milorad Lukovič, buvęs sukarinto specialiųjų operacijų dalinio „Raudonosios beretės" vadas, siejamas su Belgrado mafija, pasidavė prie savo patiės namų viename sostinės priemiestyje. M. Lukovič, kuris laikomas didžiausio Serbijos politinio nusikaltimo sumanytoju, Belgradas ieškojo daug aktyviau nei karo nusikaltimais įtariamų Bosnijos serbų Radovan Karadžič ir Ratko Mladič, kurių paieška yra paskelbusios Jungtinės Tautos ir Vakarų valstybės. Kol kas sąmokslu su nusikaltėlių „Zemun klanu" nužudyti Z. Džindžič dėl „naudos ir įtakos" buvo apkaltinta 13 žmonių. Suimti penki asmenys. Įtariama, kad premjerą nužudyti siekė nusikaltėlių gaujos, nes jis planavo pradėti kampaniją organizuotam nusikalstamumui pažaboti, tačiau kai kas tvirtina, jog kaltininkai yra griežtosios linijos šalininkai, kuriems nepatiko S. Miloševič ir kitų serbų išdavimas Jungtinių Tautų tribunolui.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD.

JAV armija dėl nederamo elgesio su irakiečių kaliniais Abu Graib kalėjime netoli Baghdad pareiškė papeikimus šešiems karininkams. Šis pranešimas pasirodė po tyrimo, kurį atlikti nurodė JAV pajėgų Irake vadas generolas leitenantas Ricardo Sanchez. Kitų šešių karių atžvilgiu pradėtas nusikaltimo tyrimas. Jie įtariami prisidėję prie kalinių kalėjime. Praėjusią savaitę JAV televizija CBS paskelbė nuotraukas, kuriose matyti, kaip JAV kareiviai Abu Graib kalėjime žemina kalinius. Kai kurie jų buvo nuogi sustatyti į gyvą piramidę, o vienas kalinys, kurio galvą dengia gobtuvas, su prijungtais laidais buvo pastatytas ant dėžės. Jam buvo pasakyta, kad jei nukris nuo dėžės, jį nutrenks elektra. Nurodoma, kad maždaug 20 kalinių buvo žeminami pernai lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Didžioji Britanija pradėjo tyrimą dėl kaltinimų nederamu elgesiu su kaliniais irakiečiais, kurie buvo mesti britų kareiviams.

JERUZALĖ.

Izraelio vadovo Ariel Sharon partija sekmadienį didele balsų persvara atmetė JAV paremtą pasitraukimo iš Gazos ruožo planą ir sudavė premjerui skaudų smūgį, kuris gali išprovokuoti politinę krizę. A. Sharon sakė, kad „apgailestaudamas" pripažįsta dešiniųjų partijos „Likud" referendumo rezultatus ir nurodė ketinąs likti savo poste, tačiau aiškiai neužsiminė, ar vis tiek stengsis įgyvendinti minimą planą, kurį žydų naujakuriai praminė „atlygiu už palestiniečių terorą". Politikos apžvalgininkai nurodo, kad A. Sharon įtaka tikrai susilpnės, nes jam nepavyko užgniaužti „Likud" griežtosios linijos šalininkų, kurie nenori atiduoti per 1967 m. Artimųjų Rytų karą užimtų žemių.

Laikinasis prezidentas ragina prekybininkus „nepiktinti žmonių"

Vilnius, gegužės 1 d. (BNS) — Laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas paprašė ūkio ministrą Petrą Čėsną imtis priemonių prieš prekybininkus, kurie nuo gegužės 1-osios iš visų tabaką ar alkoholį perkančių pirkėjų reikalauja pateikti asmens dokumentus.

Ūkio ministras šiuo metu laikinai pavaduotoja į užsienį išvykusį premjerą Algirdą Brazauską.

„Mano nuomone, tai yra nekorektiška akcija", sakė P. Čėsna, žadėjęs pirmadienį aiškintis, ar ji atitinka įstatymus.

Laikinojo prezidento atstovo spaudai Arvydo Žilinsko teigimu, A. Paulauskui kelia susirūpinimą tai, jog dokumentų yra reikalaujama net iš pensininkų ir kitų pagyvenusių asmenų, kurių pilnametystė nekelia abejonių.

„Kilus abejonėms dėl pilnametystės, įstatymai suteikia teisę reikalauti asmens amžių įrodančio dokumento, tačiau prekybininkai turėtų vadovautis ir protingumo bei žmogiškumo kriterijais, nepiktinti žmonių ir dirbtinai nekelti problemų ten, kur jų nėra", teigia A. Paulauskas.

Parduodami tabako ir alkoholio gaminius prekybininkai taip pat iš pateiktų asmens dokumentų įveda į kasos aparatus gimimo dieną, pagal kurią aparatas apskaičiuoja, ar dokumento pateikėjas yra sulaukęs pilnametystės.

A. Paulauskas paprašė Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją išaiškinti, ar taip nėra pažeidžiami asmens duomenų apsaugą užtikrinantys įstatymai.

Laikinasis Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas prekybininkų reikalavimą visiems tabako ir alkoholio pirkėjams pateikti asmens dokumentus įvertino kaip „diversiją".

„Tai yra diversijos forma. Lyg iš veido nesimato, ar tai yra vaikas, ar suaugęs žmogus", sakė laikinasis Seimo pirmininkas.

Seimo Ekonomikos komiteto nario Artūro Vazbio nuomone, prekybininkai savo akcija siekia „sukelti visuomenės pasipiktinimą ir pasigerinti sau sąlygas". Parlamentaro nuomone, Seimas neturėtų pasiduoti prekybininkų spaudimui, o rinką pati „imsis priemonių".

Tuo tarpu, Didžiausios Baltijos valstybėse mažmeninės prekybos tinklo operatorės „VP Market", kuriai priklauso 268 parduotuvės, generalinis direktorius Ignas Staškevičius teigė, jog tokių priemonių imtasi siekiant išvengti žmogiškų klaidų, už kurias tektų sumokėti leidimo praradimu.

Seimas kovo pradžioje priėmė Alkoholio kontrolės bei Tabako kontrolės įstatymų pataisas, kuriomis nustatė, jog antrą kartą pardavus alkoholinių gėrimų nepilnamečiams, bus panaikinamas leidimas verstis alkoholiniu gėrimų prekyba, o naujas leidimas neišduodamas vienerius metus nuo pastarojo panaikinimo.

I. Staškevičius pažymėjo, jog įstatymai tokiu atveju nenumato teismui galimybės skirti kitokios bausmės — tik leidimo atėmimą. Jo nuomone, tai yra antikonstitucinė nuostata.

Lietuvos prekybos įmonių susivienijimas, pasak jo, siūlo nustatyti kitą bausmę bei įstatyme numatyti atsakomybę alkoholį ir tabaką perkantiems asmenims.

R. Paksas praranda paskutines privilegijas

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Už Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos laužymą nuo prezidento pareigų nušalintas Rolandas Paksas praranda paskutines privilegijas.

LNK televizijos žinių tarnybos pranešimu, iš R. Pakso atimtas senas limuzinas, ir, vidaus reikalų ministro Virgilijaus Bulovo teigimu, šią savaitę bus atšaukta eksprezidento apsauga.

R. Paksas pastarąsias kelias savaites buvo vežiojamas limuzinu „Audi Lang", kurį vairuodavo Prezidentūros vairuotojas. R. Paksą lydi apsaugos pareigūnas iš Vadovybės apsaugos departamento.

Prieš porą savaičių V. Bulovas pareiškė, kad dėl galimų grėsmių ir didelio visuomenės bei žurnalistų susidomėjimo apsauga R. Paksui buvo laikinai palikta dalis ankstesnės apsaugos — vienas karininkas ir automobilis.

Viena diena apsaugos mokesčių mokėtojams kainuoja nuo 50 iki 100 litų, neskaičiuojant transporto išlaidų.

Vidaus reikalų ministras teigė neturintis informacijos apie konkrečius grasinimus R. Paksui.

Baltijos šalių Vyskupų konferencijų pareiškimas

Mes, Lietuvos, Latvijos ir Estijos katalikų vyskupai, susirinkę į penktąjį Baltijos šalių Vyskupų konferencijų susitikimą Taline, džiaugiamės galėdami šiuo pareiškimu kreiptis į mūsų trijų šalių kunigus, vienuolius bei vienuoles ir pasauliečius.

Šiandien švenčiame Bažnyčios mokytojos šventosios Kotrynos Sienietės šventę, — ji yra Europos globėja drauge su šventąja Brigita Švede ir šventąja Kryžiaus Terese Benedikta. Taip pat prisimename tris didžius šventuosius: Vakarų vienuolinio gyvenimo tėvą šv. Benediktą bei slavų tautų apaštalus Kirilą ir Metodijų, kurie yra Europos kontinento globėjai.

Trys Baltijos šalys — Estija, Latvija ir Lietuva — drauge su kitomis septyniomis šalimis tapo visateisėmis Europos Sąjungos narėmis, grįždamos į tą tautų šeimą, kuriai jos visuomet priklausė ir nuo kurios daugelį metų buvo jėga atskirtos.

Mes, Katalikų Bažnyčios šiose trijose šalyse vyskupai, šiuo lemiamu mūsų mylimų kraštų istorijos momentu visapusiškai dalijamės su bendrapiliečiais pasididžiavimu ir džiaugsmu. Suvokdami pareities sunkmečius ir daugybę kentėjimų, pasitikedami drąsiai žvelgiame į ateities galimybes bei iššūkius.

Kaip Katalikų Bažnyčios vyskupai prisimename tą pamatinį vaidmenį, kurį krikščioniškasis tikėjimas atliko mūsų žemyno istorijoje apskritai ir, atskirai paėmus, Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje. Evangelijos žodžių įkvėptas tikėjimo grūdas (Mk 4, 30–32) buvo pasėtas į Europos dirvą; jis giliai įleido šaknis, išaugo į didžiulį medį, išskleisdamas šakas ir aprėpdamas daugelį tautų, suteikdamas joms bendrą tapatybę ir nešdamas gausių vaisių. Būdami europiečiai, mes visuomet norime esmingai įsisąmoninti praeities dvasinį bei kultūrinį paveldą ir dar kartą patvirtiname, imdami giliai širdin didžio europiečio popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius, jog „Visuomenei, užmirštančiai savo praeitį, gresia pavojus nesugebėti dorotis su dabartimi ir — dar blogiau — tapti ateities auka" (Kalba Roberto Schumano fondo organizuoto seminaro dalyviams 2003 m. lapkričio 7 d.).

Drauge su Šventuoju Tėvu mes esame tvirčiausiai įsitikinę, kad Europa tapo kontinentu istorinio, dvasinio ir kultūrinio pagrindo dėka, „dėka krikščionybės, sugebėjusios integruoti tautas ir kultūras, vienijančios jėgos" (Popiežius Jonas Paulius II, 2003 m. rugpjūčio 17 d. per Viešpaties angelo maldą).

Trys mūsų Baltijos šalys yra gyvi kultūrinių turtų centrai, turintys turtingą paveldą, kuriuo tikrai gali prisidėti prie žmogiškosios ir dvasinės „naujosios" Europos plėtros. Mūsų tautos, skausmingai patyrusios gyvenimą be laisvės ateistinėje visuomenėje, gali paliudyti tikėjimo ir religinių vertybių svarbą saugant žmogiškąjį orumą ir visapusiškai ugdant žmogaus asmenybę.

Trys mūsų Baltijos šalys vėl atgavo Nepriklausomybę, sumokėdamos už tai didelę kainą, todėl jos labai vertina laisvės ir teisingumo vertybes, galinčias atverti gilesnį atsakomybės visų piliečių labui suvokimą.

Trys mūsų Baltijos šalys turi bendrą paveldą tų vertybių, kurias mes, Bažnyčių vadovai, nuolat skelbiame, giname ir siekiame garantuoti būsimosioms europiečių kartoms. Šios vertybės — tai žmogaus orumas; žmogaus gyvenimo — nuo prasidėjimo iki natūralios mirties — neliečiamas šventumas; kertinė svarba, tenkanti santuoka pagrįstam šeimos gyvenimui; solidarumas su vargšais, subsidiariumo principas, įstatymo viršenybė, laisvės ir demokratijos ugdymas.

Galiausiai, iškilmingų pamaldų Talino Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedroje metu mes, būdami mums patikėtos kaimenės ganytojai, įsipareigojame skelbti bei švęsti Vilties Evangeliją ir tarnauti jai. Su pasitikėjimu, kylančiu iš tikėjimo prisikėlusiu Viešpačiu, dalydamiesi rūpesčiu dėl visos Bažnyčios su Šventuoju Tėvu, mes drauge su juo tvirtiname ir kartojame: „Trečiojo tūkstantmečio pradžios Europa, 'Atsigręžk į save! Būk savimi! Atrask savo šaknis'!" (Apaštališkasis paraginimas „Ecclesia in Europa", 120).

Paskelbta 2004 m. balandžio 29 d. Taline, Bažnyčios mokytojos, Europos globėjos šv. Kotrynos Sienietės šventėje.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos vardu Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas
Audrys Juozas Bačkis

Latvijos Vyskupų Konferencijos vardu Rygos arkivyskupas metropolitas kardinolas
Janis Pujats

Estijos apaštališkosios administratūros vardu Apaštališkasis administratorius „ad nutum Sanctae Sedis" arkivyskupas
Peter Stephan Surbriggen

VAŠINGTONE MINIMA ES PLĖTRA

Atkelta iš 3 psl.

kadangi bus labiau pajėgi dalintis atsakomybės už saugumą našta," – sakė ambasadorius V. Ušackas.

V. Ušackas: „ES plėtra suteiks didelį postūmį laisvos, saugios ir turtingos Lietuvos kūrimui. Narystė ES prisidės prie modernių technologijų įdiegimo bei prie naujų darbo vietų kūrimo Lietuvoje, bei padės greitai augančiai Lietuvos ekonomikai tapti konkurentabilia tarptautiniu mastu. Kviečiu visus JAV ir Europos verslininkus skubėti pasinaudoti ES plėtros atveriamomis naujomis, unikaliomis ir beprecedentinėmis galimybėmis verslui, investicijoms ir turizmui", kalbėjo Lietuvos ambasadorius, ir pabrėžė, jog naujųjų ES narių ekonomikos augimas gerokai pranoksta ES senbuvių ekonomikos augimą.

Tą pačią – balandžio 30 d., 6 val. vak. (Briuselio laiku vidurnaktis LR), LR ambasadoje Vašingtone, grojant Lietuvos ir ES himnus, buvo pakelta ES vėliava. Renginyje dalyvavo ES šalių ambasadoriai, Vašingtono apylinkės lietuviai bei Lietuvos draugai.

Antradienį, gegužės 4 d. JAV Kongrese 10 ES naujų narių ambasadorių rengia priėmimą ES plėtros proga, kuriame dalyvaus didelis skaičius JAV Senato ir Atstovų rūmų narių, JAV Administracijos nariai, diplomatinis korpusas Vašingtone.

K. Vaškelevičius

A † A
ADOMAS VAITKEVIČIUS

Mirė 2004 m. gegužės 2 d., sulaukęs 91 metų.

Gimė Radviliškyje, septynių vaikų šeimoje. 1948 m. atvyko į Ameriką.

Giliame ir dideliame liūdesyje paliko žmona Regina, duktė Daiva ir žentas Pranas Meilė, anūkė Alina, sūnus Algimantas ir jo sužadėtinė Kimberly Sak, sesuo Elena Dailydienė Toronte ir dvynė sesuo Ieva Adomonienė Lietuvoje. Taip pat liūdi dukterėčios Jūratė Tamulaitienė su šeima Amerikoje, Skirma Bandžiūlienė ir Alina Šilenskienė su šeimomis Lietuvoje, sūnėnai dr. Arūnas Dailydė ir Kastytis Dailydė su šeimomis Kanadoje, meno istorikas, dėstytojas ir rašytojas Gytis Vaitkūnas su šeima Lietuvoje, svainis Jurgis Savickas su šeima Amerikoje bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gegužės 6 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.), Hickory Hills, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 7 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Šeimos pageidavimu, vietoj gėlių prašome aukoti skautų Vyčio fondui arba Lietuvos Partizanų globos fondui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons. Tel. 708-430-5700.

A † A
ALBINAS LAUČIUS

Mirė 2004 m. balandžio 30 d., sulaukęs 81 metų.

Gimė Lietuvoje, Aulelių kaime, Rokiškio rajone.

Nuliūdę liko: žmona Akvilina, sūnus Vytautas Laučius, duktė Jūratė Stewart su vyru Scott, sūnus Arvydas Laučius su žmona Barbara; anūkai Russ ir Krista Scott bei Rob, Lauren ir Jillian Laučius. Liūdi artimieji bei giminės Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo vyras. a.a. Grytos Žviliūtės.

Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, gegužės 2 d. nuo 4 v.v. p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namų koplyčioje (12401 S. Archer Ave., Lemont, IL arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyko pirmadienį, gegužės 3 d. 9 v.r. Petkus Lemont laidojimo namų koplyčioje, iš kur a.a. Albinas buvo palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kur 9:30 v.r. buvo aukojamos šv. Mišios. Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

Lietuvių fondas ir JAV Lietuvių Bendruomenė

Atkelta iš 2 psl.

Turime prisipažinti, kai fondas nusprendė neskirti lėšų visuomeninei Bendruomenės veiklai ir labai kukliai rėmė Bendruomenės kultūrinę veiklą, bendruomenininkai pradėjo siųsti aukas į tą sąskaitą, bet Lietuvių Bendruomenės nariai ir apylinkės nenustojo toliau aukoti Lietuvių fondui.

JAV Lietuvių Bendruomenės pareigūnai privalo ginti Lietuvių fondo įsipareigojimus Lietuvių Bendruomenei. JAV LB Krašto valdybos pirmininkai ir pirmininkės prašė pasitarimų su Lietuvių fondo vadovybe, bet visos Lietuvių Bendruomenės pastangos protingai ir prasmingai išspręsti šį konfliktą buvo ignoruotos. Gaila tų, kurie savo brangias aukas patikėjo Lietuvių fondui, tikėdami Lietuvių fondo įsipareigojimais Lietuvių Bendruomenei. Dabar Lietuvių fondas, valdydamas mirusiųjų aukotojų akcijas, jas naudoja siekdamas išjungti Lietuvių Bendruomenę. Ar ne laikas Lietuvių fondo valdybai ir tarybai atsisakyti ne savo balsų, ypač mirusiųjų aukotojų, prieš kurių valią dabar jos veikia?

Padėkite JAV Lietuvių Bendruomenei atsilaikyti. Mielieji Tautiečiai, jeigu jūs nepritariate LF tarybos pristatytiems naujiems įstatams, atvykite į Lietuvių fondo metinį suvažiavimą gegužės 8 d. ir pareikškite savo nuomonę. Jei jau išsiuntėte įgaliojimą Lietuvių fondui už jus balsuoti, atsiimkite savo įgaliojimą. Įgaliojimą jūs galite atsiimti iki posėdžio. Tai galite atlikti raštu, parašydami laišką su jūsų reikalavimais jūsų įpareigojimą jums grąžinti tam asmeniui, kuriam jūs nusiuntėte savo įgaliojimą. Jūs turite teisę pakeisti savo įpareigojimą.

Regina Narušienė
Juris Doctor
Fondo narė

ĮTAKINGIAUSIAS EUROPOS ŽMOGUS

Laikraščio „Financial Times" atliktos apklausos duomenimis, įtakingiausias Europos žmogus per pastaruosius 25 metus buvo popiežius Jonas Paulius II. Žemiau popiežiaus minimas paskutinysis Sovietų Sąjungos vadovas Michail Gorbačiov ir buvusi Didžiosios Britanijos ministrė pirmininkė Margaret Thatcher. Tokie rezultatai gauti, apklausus daugiau negu 40,000 žmonių.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

PASKUTINIS „SAULUTĖS" talpintuvas į Lietuvą bus išsiunčiamas gegužės pabaigoje. Ypatingai prašome galinčius paaukoti šiltų drabužių, avalynės bei mokslo reikmenų, pvz. kuprinių. Kaip visuomet, priimame kėdes ir ramentus invalidams, o vaikučiai laukia žaisliukų. Maišus ir dėžes su užrašu „Saulutė" galima palikti PLC rūsyje prie „Lietuvių fondo" sporto salės rūbinės. Dėl informacijos skambinkite Ramintai Marchertienei, tel. 630-243-9488.

GEGUŽĖS 16 D., 3 V.P.P. Jaunimo centre įvyks paminėjimas–koncertas „Žodžio kelias", skirtas lietuviško spaudos žodžio draudimo panaikinimo ir išlaisvinimo 100–mečiui. Programoje yra patys reikšmingiausi istorijos faktai, apžvelgiant lietuviško žodžio lenkinimo sudėtingą etapą, rusinimą ir absurdišką įsakymą – draudimą spausdinti knygas lietuviškomis raidėmis. Programą sudarė žinomas aktorius Egidijus Stancikas. Bilietai gaunami „Seklyčioje". Vaikams iki 12 metų įėjimas nemokamas.

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ centras praneša, kad po daugelio posėdžių, pasikalbėjimų, visos lietuviškos spaudos pareiškimų, ir daugelio žmonių nerimo dėl situacijos Jaunimo centre ir jėzuitų vienuolyne, balandžio 30 d. tėvas A. Gražulis, S.J., apsilankė Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Su prof. dr. J. Račkausku buvo aptarta LTSC išlaikymas ir jėzuitų padėtis. Tėvas A. Gražulis teigė, kad po ilgų pokalbių su Čikagos lituanistine mokykla, buvo prieita prie visoms organizacijoms palankaus sprendimo.

RITA VENCLOVIENĖ, „Vaiko vartai į mokslą" organizacijos programų koordinatorė, jau du mėnesius dirba su beglobiais vaikais Lietuvoje. Rita pranešė, kad „Vaiko vartai į mokslą" paruošta programa jau išspausdinta gražia knygele ir yra naudojama „Vilties angelo" centre Vilniuje. Po apmokamojo seminaro centrų vadovams, kuris vyks gegužės mėnesio pradžioje Kaune, knygelė bus naudojama visuose organizacijos remiamuose centruose.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygarda kreipiasi į visus Lietuvių fondo narius, nesutinkančius su Lietuvių fondo įstatų pakeitimu ir negalinčius dalyvauti LF suvažiavime, siųsti balsų įgaliojimus: Aušrelei Sakalaitei, 1388 Overton Dr., Lemont IL 60439. Tokiu būdu, JAV Lietuvių Bendruomenė, kuriai priklauso lituanistinės mokyklos, kultūra, socialiniai skyriai, sportas bei kitos lietuvybės išlaikymo JAV organizacijos turės balsą, kaip pelnas gautas nuo tų lėšų, kurias LB apylinkės surinko, bus skirstomos.

LPG FONDO („DRAUGAS", NR.83, 2004.04.29) aukotojų sąraše atspausdinta Aldona ir Jaunutis Dagiai. Turi būti Antanina ir Jaunutis Dagiai, Beverly Shores, IN. LPG fondas atsiprašo aukotojų už padarytą klaidą.

GEGUŽĖS 15 D., 10 V.R. – 4 V.P.P., Truman College, The Student Cafeteria, vyks nemokamas seminaras imigracinės teisės tema „Žinok savo teises ir imigracines galimybes". Dėl informacijos skambinti tel. 773-276-7706, arba 888-528-7210. Atvykite.

LIETUVIŲ VERSLO TARYBA (LBC) gegužės 7 d., penktadienį, 7 v.v., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Bočių menėje rengia susipažinimo su Panevėžio verslininkų delegacijos nariais vakaronę. Linksmoje, šeimyninėje aplinkoje bus proga susipažinti su svečiais iš Panevėžio ir Utenos, išgirsti apie sėkmes ir rūpesčius. O Čikagos ir apylinkių bendraminčiams puiki proga atnaujinti ryšius ir pasilinksminti. Bus lietuviškų patiekalų vakarienė (įėjimas ir vakarienė asmeniui 20 dol.), veiks baras su lietuvišku alum. Kviečiama visuomenė. Dėl informacijos skambinti Indrei, tel. 312-337-6293, ar Antanui, tel. 630-766-1149, arba pranešti e–paštu: **indrele@voyager.net.**

KONCERTAI, SKIRTI MOTINOS DIENAI vyks Švč. Merg. Marijos gimimo parapijoje:

Gegužės 8 d., šeštadienį, 5 v.v. vakaro Mišios (lietuvių kalba), melsimės už mirusias mamas. Jau treji metai, kaip po mūsų bažnyčios skliautais skamba „Ave Maria", skirta Dangiškai Motinai Marijai. Šiais metais šlovindami Dangiškąją Motiną, prašysime jos užtarimo į amžinybę išlydėtoms savo mamoms. Giesmes atliks garsūs ir mums visiems jau gerai žinomi, mūsų mylimi solistai.

Gegužės 9 d., sekmadienį, 10:30 v.r. Mišiose melsimės už gyvas savo mamas. Visus kviečiame maldai, dėkojant Dievui už patį nuostabiausią ir brangiausią žemėje žmogų – Mamą. Po Mišių parapijos salėje vyks koncertas, skirtas mamoms, kurį atliks iš Lietuvos solistai. Kviečiame ir laukiame atvykstant.

GEGUŽĖS 7 D., 7:30 V.V., EL BARCO, 1035 N. Ashland Ave, Chicago, vyks Akademikų filisterių vakarienės klubo susirinkimas. Mašinas galima bus statyti aikštelėje Cortez gatvėje ir mažesnėse gatvelėse. Jei nedalyvausite, praneškite broliui A. Kudirkai tel. 708–422–7972, arba e–paštu: Kudirka@uic.edu, iki antradienio, gegužės 4 d. Taip pat pranešame apie ypatingą birželio 4 d. išvyką į Kendall College (Gourment Cooking School), Evanston, IL. Prašome vietas užsisakyti iš anksto.

ŠVČ. MERG. MARIJOS NEKALTO Prasidėjimo parapija, 2745 W. 44th St., Chicago, gegužės 16 d. švęs 90 metų jubiliejų. Esantieji ir buvusieji parapijiečiai kviečiami vieningai dalyvauti šioje šventėje. Iškilmės prasidės šv. Mišiomis 2:30 v.p.p. bažnyčioje. Vaišės ir programa vyks New Martinique, 8200 S. Cicero Ave., Burbank, IL. Pradžia 5 v.v. Kaina 35 dol. Bus autobusas, kuris nuveš ir parveš norinčius dalyvauti bankete. Kaina 2 dol. Dėl informacijos ir bilietų skambinkite Evelinai Oželienei tel. 773-254-7553, arba Marijai Kincienei, tel. 773-927-4990. Norintieji programos leidinyje skelbti savo verslą ar sveikinti jubiliejaus proga, prašome skambinti anksčiau nurodytais telefonais.

TAUTOS FONDO METINIS NARIŲ susirinkimas įvyks 2004 m. gegužės 15 d., 10 v.r. Tautos fondo raštinės patalpose, 307 West 30th St., New York, 10001. Pakvietimai nariams jau išsiuntinėti. Jei esate Tautos fondo narys ir negausite pakvietimo iki balandžio 30 d., prašome kreiptis į TF raštinę, tel. 212-868-5860, faksu 212-868-5815 arba el–paštu: **Tautfd@aol.com.**
Visi Tautos fondo nariai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

Sublizgėjęs Pažaislio baroko brangakmeniais

Jaunimo centro kavinėje parodytas filmas „Pažaislio vienuolyno idilės" nesutraukė begalės žiūrovų, nes filmas jau buvo rodytas anksčiau keliose vietose, tačiau atvykusieji nebuvo nuvilti, o, be to, prieš filmą galėjo pasivaišinti Ritos ir Vyto Šakenių pagamintais gardžiais karštais valgiais.

Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė pakvietė tarti žodį šio filmo sumanytoją ir rėmėją inžinierių Algį Liepinaitį. Jis papasakojo, kad būdamas Lietuvoje apžiūrėjo šį architektūrinį ansamblį prieš kelis metus. Pakerėtas šio baroko šedevro puikumu, nusprendė jį išgarsinti plačiame pasaulyje, surenkant lėšas ir išleidžiant reklaminius lankstinukus užsienio turistams bei sukuriant filmą. Jis kreipėsi į žurnalistę Nijolę Baužytę (beje, sukūrusią vaizdajuostes apie Lietuvos miestelius), kuri yra šio filmo apie Pažaislį scenarijaus autorė, o režisierius — Virgilijus Kubilius. Vartant rankose šią puikią, profesionaliai sukurtą kino juostą, užvaldo padėkos jausmas jo kūrėjams ir dosniems mūsų aukotojams.

Filmo pradžioje gamtos grožio vaizdai užgniaužia kvapą. Viskas nufilmuota iš lėktuvo, kuriame ir seserys kazimierietės. Iš paukščio skrydžio barokinis vienuolyno ansamblis atrodo kaip nepakartojamas brangakmenis, besipuikuojantis ant žalio Kauno marių pusiasalio aksomo. Pažaislio architektūrinio ansamblio įkvėpėjas ir mecenatas — Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kancleris Kristupas Žygimantas Pacas. Pats būdamas puikaus išsilavinimo ir gerai išmanąs meną, jis pastatydino bažnyčią ir vienuolyną 1644 m. pasirašydamas fundacijos aktą. Kanclerio Paco sumanymą įgyvendino iš Italijos pakviesti garsūs to meto architektai ir menininkai.

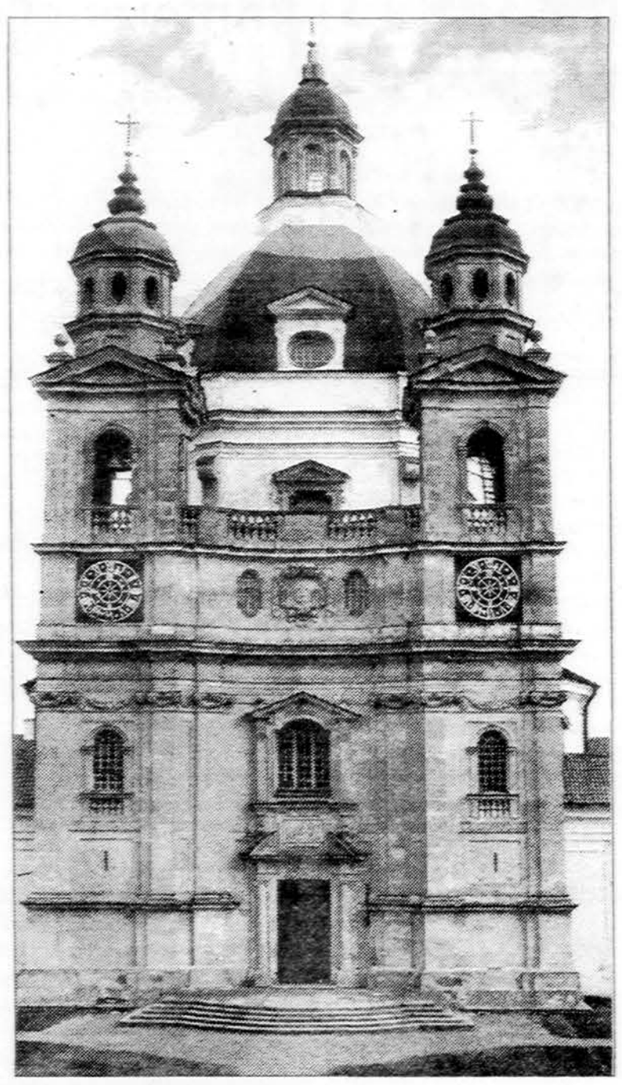
Pažaislio vienuolyno ansamblis – tai XVIIa. Lietuvos baroko perlas.

Neabejotina, kad visų autorių įkvėpimo šaltinis turėjo būti Pažaislio kamaldulių vienuolių Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčios ir vienuolyno sudėtinga ikonografinė programa, kuri savo simboliškumu bei visumos darnumu pralenkė kitas šventoves ne tik Lietuvoje. Beveik keturis šimtmečius buvo niokotas vienuolynas ir bažnyčia įvairių atėjūnų. Bet niekam nepavyko sunaikinti Pažaislio sakralinės erdvės ir paslaptingos šios vietovės traukos galios, nes tikrasis šio stebuklo kūrėjas — galybių Dievas.

Dabar vienuolyno ir bažnyčios ansamblis sugrąžintas dvasingosioms seserims kazimierietėms, kurios savo pasiaukojančiu darbu bando prikelti vienuolyną ir bažnyčią. Jis pamažu atgyja ir ne tik pastatai (nors dar daug reikia įdėti darbo ir lėšų) bet ir dvasia, puoselėta jo įkūrėjų — vienuolių kamaldulių. Beje, neatsitiktinai filmo „Pažaislio vienuolyno idilės" premjera įvyko Čikagoje, nes kaip rašo „Kauno diena" „...jo sukūrimo idėją pasiūlė ir aukotojus subūrė lietuvių išeivijos veikėjas Algis Liepinaitis, daug prisidėjęs prie Pažaislio vienuolyno atgimimo". Vėliau šį filmą rodė Kauno ir Vilniaus televizijos stotys Lietuvos gyventojams. Atrodo, kad įvyko sensacija; nes Pažaislio baroko brangakmenis ryškiai sublizgėjo. Nekyla abejonės, kokia svarbi šio filmo mokomoji, pažintinė ir išliekamoji vertė mums, lietuviams, čia ir anapus vandenyno. Jau minėtų filmų scenarijų autorė Nijolė Baužytė vėl brandina mintį sukurti naują filmą „Nemuno kelias", kuris apimtų garsias senovės pilis ir nuostabius gamtos vaizdus. Dažnai girdime ir skaitome spaudoje, kad Lietuvoje auga kosmopolitų karta, kuriems svetima meilė tėvynei ir prisirišimas prie savo gimtos žemės. Tai būtent, šie filmai padėtų jaunose širdyse subrandinti pasididžiavimą krašto garbinga praeitimi, keltų dvasingumą bei tautiškumą, pamiltų mėlyną Nemuno juostą.

Belieka „Nemuno kelio" kūrėjams ir rėmėjams palinkėti sėkmės, siekiant įgyvendinti kūrybinius planus.

Milda Šatienė

A. KEZIO FOTOGRAFIJOS PARODA

Gegužės 10 d., pirmadienį, 7:30 val.vakaro. Lyons Theatre, Southwestern Michigan College, Dale A. Lyons Building, atidaroma fotomeninko Algimanto Kezio fotografijos paroda. Ši paroda skirta Dowagiac Dogwood Fine Arts Festival. Galerijos darbo laikas: gegužės 11–15 d., antradienį, trečiadienį ir šeštadienį, nuo 7 iki 9 v.v.

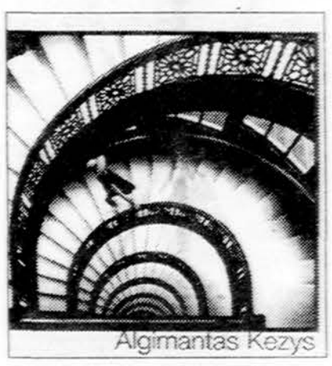
Algimantas Kezys

Adresas: Lyons Theatre, Southwestern Michigan College, Dale A. Lyons Building, Cherry Grove Road, Dowagiac, Michigan.

IEŠKO GIMINIŲ

Aš, Kušleikienė Vladislava (Laurikėnaitė), gim. 1931 m., ieškau savo dėdės Petro Nuobaros (savo mamos Zofijos Nuobaraitės) brolio arba jo artimųjų.

Dėdė išvažiavo į JAV apie 1925–1930–uosius metus iš Panevėžio apskrities, Vadoklių apylinkės, Gelažių kaimo. Esame gavę Petro Nuobaros rašytą sveikinimą ir nuotrauką iš Čikagos.

Labai norėčiau sužinoti ką nors apie man artimus žmones. Prašome, atsiliepkite.

Vladislava Kušleikienė
Staniūnų gatvė 64. Panevėžys, Lithuania.

Panevėžys Amerikoje

Jaunimo centre Čikagoje, penktadienį (2004. 04. 23) — buvo suruošta vakaronė prisimenant pedagogą Juozą Masilionį ir pristatant jo naujai išleistą „Būk bitelė" knygą. Vakaronę kūrybingai pravedė Arūnas Pemkus, kuriam Masilionis yra dėdė. J. Masilionį kaip ypatingai kūrybingą profesionalą pedagogą atžymėjo pedagogas Jonas Kavaliūnas, mokytojų garbingą ir reikšmingą profesiją iškėlė kun. Gražulis, SJ, ir visi kiti prabilo papildydami savo mintimis vakaronės programą.

Prie šitos vakaronės minčių noriu į mokytoją Masilionį pažvelgti kaip į panevėžietį, nes jo asmenybė nebūtų išbaigta nepaminint Panevėžio. Šalia kūrybinio mokytojo darbo Masilionis ėmėsi iniciatyvos suburti visus iš Panevėžio atklydusius į Čikagą lietuvius. J. Masilionis ne tik subūrė, bet ir išlaikė organizuotą gausų panevėžiečių būrį. Ne tik organizuotą, bet ir visuomeniškai veiklų. Jo vadovaujamas panevėžiečių būrys daugel metų nuo rudens per visą žiemą pastoviai kas mėnesį susirenka Jaunimo centre kultūriniam pobūviui, kuris užsibaigdavo bičiuliškai draugiška kavute. O vasarą, pasinaudodami gražiu Marquette Parko parku panevėžiečiai susirinkdavo į gegužinę medžių pavėsyje. Panevėžiečių sutelkimas į organizuotą junginį, tai buvo mokytojo J. Masilionio išradimas, kaip atkelti organizuotą Panevėžį į Ameriką. Čia nebuvo svarbu kokių tu esi pažiūrų, kokiai partijai priklausai ir už ką tu balsuosi. Mus vienijo žodis — panevėžietis. Ir susidarė grupė daugiau šimto asmenų, kurie džiaugėsi daugelį metų glaudžiai bendradarbiaudami.

Kai dabar Masilionio knygos išleidimo proga buvo apibūdinta kūrybinga Masilionio asmenybė kaip pedagogo, manau, kad būtina papildyti ir jo įdomų už Lietuvos ribų pajutimą, kad dar yra ir kita jungtis, kuri gali mus jungti, tai Lietuvos krašto jungtis, ir specifiškai atžymint — Panevėžio jungtis, Lietuvos Aukštaitijos sostinės — nuojauta, kuri jungia to krašto žmones kur jie bebūtų. Todėl dabar, prisimindamas Panevėžį, kuriame ir aš gražią jaunystę praleidau ir čia prie „Masilionio panevėžiečių organizacijos" prisijungiau. Būdavo malonu panevėžiečių tarpe laikas nuo laiko pabūvoti. Manau, kad Panevėžys galėtų, ir aš siūlau, vieną iš gatvių Panevėžyje pavadinti Juozo Masilionio vardu, nes jis atkėlė Panevėžį į Ameriką.

Pilypas Narutis
diplomuotas inžinierius

Balandžio 23 d., Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje įvyko Gražinos Narkus–Kramer parodos atidarymas, kuri tęsis iki gegužės 14 d. Nuotraukoje iš kairės: garbės konsulas Stanley Balzekas, Dalia Šleniene, Halina Molejienė, Gražina Narkus–Kramer, Marc Narkus–Kramer ir Magdalena B. Stankuniene

SKELBIMAI

DĖMESIO BENDRUOMENININKAI FONDO NARIAI!

Lietuvių fondo suvažiavime LF vadovai siūlys priimti įstatus, kuriais iš LF veiklos pašalinama JAV Lietuvių Bendruomenė. Gausiai dalyvaukime suvažiavime, visomis jėgomis priešinkimės šiam neaiškaus tikslo sumanymui, neleiskime šiuos įstatus priimti, reikalaudami tartis su LB. Negalintieji suvažiavime dalyvauti, nesiųskite įgaliojimus LF vadovams, o pasiųstus pareikalaukite juos grąžinti, tuomet juos nukreipkite suvažiavime dalyvausiantiems JAV LB pareigūnams bei nariams.

• **PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA!** Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius"? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išklotinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. **Taupykite** šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY